

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK
Copyright

XXXVII. Nr. 18

Redakcija: GLENMORE 5-7281

PENKTADIENIS (FRIDAY) KOVO (MARCH) 7 D., 1952 M.

Administracija: GLENMORE 5-7068

10 CENTŲ

PALIAUBŲ DERYBOS VISAI UŽKLIUVO

Tokio. — Korejos paliaubų derybos dėl belaisvių pasikeitimo ir dėl Sovietų dalyvavimo paliaubų vykdymo stebėtojų tarpe klausimų yra visiškai užkliuvusios. Kol kas nėra žinoma, kokių būdu jos gali būti vėl išjudintos. Klausimas, kaip pareiškiami įvairių stebėtojų, šiuo metu svarstomas pačių aukščiausių instancijų. Greičiausia net Washingtono ir gal būt net Peipingo ir Maskvos. Jungt. Tautų delegacijos vadovas adm. C. T. Joy buvo nuskridęs į Tokiją ir padarė pranešimą apie padėtį vyriausiajam Jungt. Tautų karinių pajėgų vadui gen. Ridgway.

Paskutiniajam posėdyje Jungt. Tautų atstovai įteikė komunistams papildomą sąrašą asmenų, kurie turi būti jų nelaisvėje. Jų pavardės buvo surinktos iš pačių komunistų radijo pranešimų, laiškų ir tariamai jų pasirašyto prez. Trumanui pareiškimo. Bet nė vieno tų asmenų nėra komunistų įteiktose jų rankose esančių asmenų sąrašuose. Dėl jų atsakymo dar negauta. Bet anksčiau panašų sąrašą įteikė, komunistai atsakė, nė vieno tų asmenų savo rankose neturį — vieną mirę, kiti pabėgę, apie trečius šiaip nieko nežina. Taip pat patenkinamo atsakymo iš komunistų negauta ir dėl kitų 50,000 belaisvių, daugiausia korejiečių. Jungt. Tautų karinės vadovybės žiniomis, komunistai juos prievarta įjungę į savo armiją. Bet jie tvirtina tuos belaisvius paleidę pačiame fronte ir daugiau nieko apie juos nežina.

Churchillis gavo pasitikėjimą

Londonas. — Darbo partija parlamente buvo iškėlusį nepasitikėjimo Churchillio vyriausybei pasiūlymą, nes esąs atsilikęs ginklavimosi programos vykdymas, bet stipriai pralaimėjo. Pasitikėjimą vyriausybei pareiškė retai pasitaikanti 314 balsų prieš 219 dauguma.

Churchillis pripažino, kad ginklavimosi programos vykdymas yra vienais metais atsilikęs, bet tai paaiškino medžiagų ir dolerių trūkumu. Balsavimas pasitikėjimo Churchillio vyriausybei dar labiau išryškino skilimą Darbo partijoje. Bevano grupė, kuri yra nusistačiusi prieš buvusio min. pirm. Attlee vedamą liniją, nuo balsavimo susilaikė.

Churchillis atskirdamas savo puolikams nurodė, kad, perėmęs vyriausybės vadovavimą, rado saugumo klausimą darbiečių taip aleistą, jog nebuvo krašte nė vieno kautynės pajėgus kariuomenės dalinio.

TRAUKINIO KATASTRO- FOJ ŽUVO 102 ASMENS

Rio de Janeiro. — Dviem traukiniam važiuojant per Pavuną upės tiltą, įvyko didžiausia Brazilijos istorijoje geležinkelio katastrofa. Vieno traukinio keliems vagonams nukritus nuo bėgių, užvažiavo ant jų kitas keleivinis traukinys. Šiame susidūrimo 102 abiejų traukinių keleiviai žuvo ir per 200 buvo sužeista.

Kovos fronte

Įvairiose fronto dalyse įvyko susirėmimų tarp abiejų pusių žvalgybinių dalinių, bet nė viena pusė nepasiekė fronto linijos pakeitimo. Pranešama, kad trijų mėnesių kovų apimimo laikotarpyje abi pusės įrengė gana stiprius įsitvirtinimus, kuriuos be didelių nuostolių pralaužti neįmanoma. Paskutinis pranešimas apie JAV nuostolius Korejoje rodo, kad jie yra pasiekę 106,298 asmenis, iš kurių 16,530 žuvusių, 77,144 sužeistų ir 12,624 dingę be žinios.

DR. A. FERNOS-ISERN
Puerto Rico komisijonierius Washingtono, išeina atidavęs savo balsą referendumui, kurio buvo balsuojamas naujos Puerto Rico konstitucijos priėmimas. Ši konstitucija įgalins JAV teritorijai tautas pačias spręsti savo reikalus. Ji priimta 373,418 balsų prieš 82,473.

RAGINĖS TRUMANĄ TEIKTI KINŲ KOMUNISTAMS PAGALBĄ

Washingtonas. — Senato saugumo komisija tebetęsia O. Lattimore klausinėjimą, norėdama nustatyti, kiek įtakos turėjo vyriausybės politikai, ypač Tolimuosiuose Rytuose, komunistai ir jų simpatikai. Viename paskutiniųjų posėdžių Lattimore prisipažino, kad 1945 m. jis norėjo palenkti prez. Trumaną suteikti Kinijos komunistams pagalbą. Šitai jis pasakė ne tiesiog, bet nurodydamas, kad jis bandęs prezidentą paskatinti, kad pa-

TEISINGUMO DEPARTAMENTAS ATSIKASO IŠDUO- TI AKTUS

Washingtonas. — Teisingumo Departamentas atsisakė atstovų rūmų komisijai, tyrinėjančiai teisingumo sekretoriaus McGrath veiklą, išduoti jos pareikalautus departamentui aktus. Teisingumo departamentas pareiškė nuomonę, jog komisija peržengusi savo kompetencijos ribas.

Ši komisija buvo pareikalavusi visus paskutiniųjų šešerių metų aktus, liečiančius mokesčių ir kitus netaisėtumus, kurie nebuvo nubausti arba ligi šiol neišspręsti. Teisingumo sekretoriui dėl jų priklauso apsilieidimas.

Atsisakymas išduoti reikalaujamus aktus gali sukelti smarkią kovą tarp kongreso ir vyriausybės.

Trumanas pasmerkė komunistinį neapykantos kurstymą

Washingtonas. — Prez. Trumanas nuo naujai įrengto Voice of America radijo laivo, kuris plaukiodamas jūrose perdavinė savo transliacijas į anapus geležinės uždangos esančius kraštus, pasakė, kad komunistų valdžioje esančių kraštų žmonės negalėtų išgirsti laisvojo pasaulio balso, ir jų

žmonės, jei būtų laisvi, tikrai prisijungtų prie laisvojo pasaulio pastangų pašalinti karo grėsmę ir taikai pasatly įgyvendinti.

Komunistai deda visas pastangas, kad jų valdomų kraštų žmonės negalėtų išgirsti laisvojo pasaulio balso, ir jų

Reikalauja jungtinių Europos valstybių

Bonna. — Vakarų Vokietijos kancleris K. Adenauer per radiją pasakė, kad jo pareiškė, jog vienintelis Europos išsigelbėjimas yra įkūrimas Europos jungtinių valstybių. Adenauerio nuomone, jungtinės Europos valstybės bus ir tuomet reikalingos, kai nebebus sovietinės grėsmės, nes nė vienas Europos kraštas negalės savo pajėgomis pakelti ligi reikalingo aukščio savo gyvenimo lygį. Todėl kaip galima greičiau turinti būti paruošta Europos konstitucija.

LEIDŽIA VOKIEČIAMS STA- TYTI AERODROMUS

Bonna. — Vakarų sąjungininkai leidžia Vakarų Vokietijai statyti savus aerodromus. Tai yra naujas žingsnis į suteikimą vokiečiams orinio susisiekimo laisvės. Bet tuo pačiu metu Vakarų sąjungininkai pasilieka sau teisę ir toliau statyti savus aerodromus, kol bus pasirašyta su Vokietija dabar ruošiamoji sutartis. Gavę orinio susisiekimo laisvę, vokiečiai numato toliau organizuoti savo keleivinių ir transporto lėktuvų bendrovę, kuri palaikytų oro susisiekimą ne tik pačioje Vokietijoje, bet ir su kitais kraštais, nes orinis susisiekimas Vokietijoje vis didėja.

galba būtų teikiama ne tik Čiang-Kai-Seko pajėgoms. Lattimore klausinėjamas jau aštunta diena. Tą savo elgesį Lattimore bando aiškinti tuo, jog norėjęs išvengti įspūdžio, kad JAV kišasi į Kinijos vidaus reikalus ir norėjęs, kad kinai visomis jėgomis pasireikštų prieš japonus, tuo sumažindami JAV nuostolius.

SENATO KOMISIJA TRU- MANO PLANĄ ATMETĖ

Washingtonas. — Senato komisija prez. Trumano pasiūlytą mokesčių įstaigos reorganizacijos planą atmetė. Prezidento plane siūloma, kad regioninių mokesčių rinkėjų vietos būtų civilinės tarnybos žinio, o ne paliktos politiniams veikėjams. Tokį pakeitimą prez. Trumanas laiko būtinu mokesčių rinkėjų patikimumui padidinti. Prezidentas dar paskutiniu momentu kreipėsi į senatą su raginimu, kad planas būtų priimtas. Tačiau komisija 7 balsais prieš 5 pasisakė neigiamai. Dabar planas bus perduotas svarstyti senato plenumui. Vyriausybės projektą rėmėjai tikisi, kad plenumas jį priims. Atstovų rūmai šį projektą yra priėmę.

Mokesčių įstaigos reorganizacijos planą prezidentas įteikė, kai mokesčių rinkimo srityje iškilo stambių netaisėtumų.

inžinieriai stengiasi trukdyti Voice of America transliacijai. Tad ir buvo šis plaukiojantis siųstuvas įrengtas. Jis gali priplaukti pakankamai arti komunistinių kraštų ir ligi 1,000 mylių pasiųsti savo transliacijas į anapus geležinės uždangos. Jo siųstuvas yra 150,000 W, taigi pats stipriausias net ir pačiose JAV.

Prez. Trumanas savo kalboje pažymėjo, kad JAV vienintelis tikslas yra taika ir ragino komunistus tuo pat keliu pasukti. Naująjį radijo laivą jis pavadino nuoširdžiu taikos skelbėju.

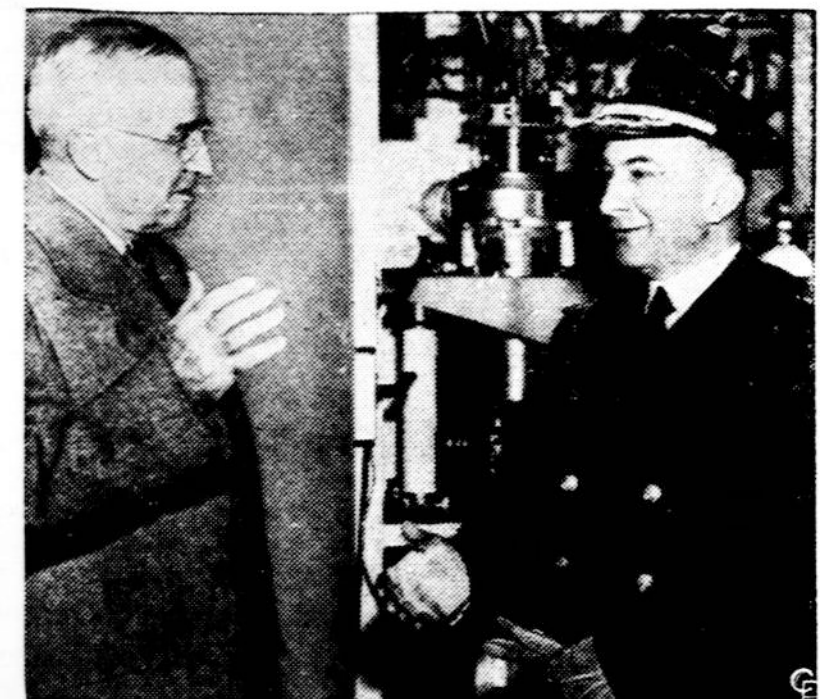
PO ŽEMĖS DREBĖJIMO SMARKŲ SĄLČIAI

Tokio. — Japonijoje įvyko labai smarkus žemės drebėjimas, kuris palietė Hokkaido ir Honshu salas, padarydamas didelių nuostolių ir pareikalaudamas žmonių gyvybių. Žemės drebėjimas sukėlė didelius potvynius, sugriauta daug namų ir nutrauktas susisiekimas. Tūkstančiai gyventojų liko be pastogės. Bet žmonių aukų skaičius palyginti labai mažas. Ligi šiol japonų policijos surinktomis žiniomis, 20 asmenų yra žuvę ir 170 sužeista. Mažas nukentėjusių skaičius aiškinamas tuo, kad ši sritis gana retai apgyventa ir žmonės pripratę prie žemės drebėjimų, moka geriau apsisaugoti. Taip pat stebėjimų stotys laiku apie gresiantį drebėjimą įspėjo.

Žemės drebėjimą pasekė smarkiai šalčių banga, kuri sudaro didelio vargo be pastogės likusiems tūkstančiams gyventojų. Krašto sostinė Tokio šį kartą žemės drebėjimo nebuvo paliesta.

Andros metu nuo transportinio laivo "Maurice Rose" gydytojas Lt. Salliem Antoon (viduryje) gelbiamuoju laiveliu, statydamas savo gyvybę į pavojų, buvo nuplaukęs gelbėti igulos bangų mėtomo freitreo "Rachel Jackson". Laivo karininkai sveikina daktarą, atlikusį drąsų žygį, gelbėjant artimųjų gyvybę.

Prezidentas H. Trumana aplankė kuterį "Courier", sustojusį Washingtono uoste. Jis kalbėjo su laivo kapitonu Oscar C. Wey. Kuteris turi galingą radijo siųtuvą, kuris bus panaudotas "Amerikos Balso" transliacijai persiųsti už geležinės sienos.

TURKIJA PAŽADEJO EISENHOWERIUI PAGALBĄ

Ankara. — Turkijos vyriausybė čia apsilankiusiam gen. Eisenhoweriui pažadėjo, kad savo sausumos, jūrų ir oro pajėgomis sustiprins jo armiją. Šiuo metu Turkija turi prie ginklo 400,000 vyrų ir ateinančių dvejų metų laikotarpyje numato šias pajėgas dar žymiai sustiprinti. Iš savo pusės turkai pažymėjo, kad jų jėgų sustiprinimas priklauso nuo to, kiek jie gauna karinių reikmenų. Nuo 1947 m. iš JAV Tur-

kija gavo 800,000,000 dolerių karinės ir ūkinės paramos. Bet ir jie patys deda pastangų savo išgalėmis stiprinti savo karines pajėgas. Šių metų biudžeto apie 40% yra paskyrę kariniams reikalingam ir vykdo visą eilę karinių projektų, stengdamiesi patys pasigaminti lėktuvų, municijos ir kitų reikmenų. Turkų karininkai pareiškia, jog jau seniai jie ruošiasi galimai sovietinei agresijai atremti.

Is Turkijos gen. Eisenhoweris vyks į taip pat naujai į Atlanto sąjungą priimtą Graikiją, kur susipažins su jos padėtimi ir kiek ji galės prisidėti prie bendrų Europos apsaugos pastangų.

INDOKINJOJ VYKSTA SMARKIOS KOVOS

Saigonas. — Indokinijos komunistams nepasiekus laimėjimo prieš prancūzus į pietus nuo Saigono, stiprūs jų daliniai pradėjo puolimą šiaurinėje dalyje. Buvo pulta Tan Phu prancūzų atramos bazė ir didesnės kovos išsivysto Raudonosios upės deltos šiaurinėje dalyje. Prancūzų karinė vadovybė praneša, kad prie Bacletu priešo dalinys buvo sunaikintas ir į šiaurę nuo Raudonosios upės artilerija bei oro pajėgos sulaukė priešo veržimosi, padarydamas jam stambių nuostolių. Nutraukta susisiekimo linija deltos kanalus, prieš atstatymus, vėl atstatyta.

KONFISKAVO 1363 LOŠIMO MAŠINAS

Washingtonas. — FBI agentai 36 Illinois miestuose konfiskavo 1363 pinigais lošimo mašinas. Daugiausia jų buvo konfiskuota East St. Louis, Rock Island ir Peoria. 33 mašinos konfiskuotos ir rytinėje Pensilvanijoje. Konfiskavimas įvykdytas remiantis 1951 m. išleistu įstatymu, kuris draudžia per valstybės sieną įvežti mašinas, kuriomis lošiamą jmetant pinigą.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

- Paryžiuje posėdžiauja anapus geležinės uždangos reziduojantieji JAV diplomatai. Tarp kita ko būsią apsvaistytą, ar laikytinos kai kuriuose Sovietų satelitinuose kraštuose JAV diplomatinės atstovybės.
- Senato užs. reik. komiteto pirmininkas senatorius Connally pareiškė, jog prancūzams turėtų būti sumažinta JAV pagalba, jei jie nesiims visų galimų priemonių Europos ginklavimo reikalingam paremti. Pareiškimas padarytas ryšium su prancūzų parlamento nenoru pakelti mokesčius, iš kurių būtų sudarytos ginklavimui lėšos.
- JAV pagamino naują B-47 tipo sprausminį bombonešį, kuris specialistų įsitikinimu pralenkia visus ligi šiol pasaulyje esančius bombonešius tipus. Jis 600 mylių į valandą greičiu gali nueiti 3,000 mylių savo krovinį ir vėl tuo pat keliu sugrįžti.
- Diplomatiniai sluogsniai Londone yra nuomonės, kad naujam Egiptui min. pirm. Hilaly Paša gali pavykti taikiu būdu likviduoti ligišolinį anglių - egiptiečių konfliktą.
- Ekvadoro prezidento įstaiga paskelbė, jog krašte buvęs su-sektas priešvalstybinis samokslas. Suimti aštuoni asmenys.
- Į Atėnus atvyko gen. Eisenhoweris, kuris inspektuo dešimtį graikų divizijų ir aptars su graikų atstovais jų mobilizacijos planus.
- Jugoslavijoje prasidėjo bylos prieš kolchozų priešininkus. Nubausti devyni asmenys, tarp kurių ir komunistų vadas Janko Pimic su žmona.
- Valstybės Departamento sekr. Achesonas pareikalavo, jog Korejoje komunistai sutiktų, kad jų tvirtinimą, jog Jungt. Tautos veda bacių karą, ištirtų nešališka komisija. Tokius komunistų skleidžiamus gandus Achesonas pavadino gryna nesąmone.

Švyturiai užgesta

IS PREL. K. URBONAVICIAUS GYVENIMO IR DARBU

Prel. Kazimieras Urbonavičius, kuris kovo 5 d. So. Bostone palydėtas į kapus, priklausio tai vyresniajai kartai, kuri brendo caristinės Rusijos priešpaudoje, užsigrūdino kovai ir išsinešė tyrą sielą, veiklią meilę. Ant šios kartos pečių gulė paskutinieji spaudos draudimo metai, tautinis judėjimas prieš pirmą pasaulinį karą ir nepriklausomybės atstatymas. Jie buvo tartum švyturiai, įsižiebę tamsią naktį, kad šviestų į mūsų tautos kelią. Su kokia jėga jie spinduliavo, liudija jų palikti dideli darbai.

Vieni iš jų trūsė savo žemėje, kiti senuose metuose atkeliavo į Ameriką, kad čia tautiečių tarpe skleistų šviesą ir palaikytų dvasią. Jų tarpe buvo ir vėliau prelatas K. Urbonavičius. Beveik 50 metų jis praleido šioje septynioje žemėje, nuolat veiklus, gyvastingas, atsiliepiamas į visus visuomenės reikalus. Atsiliepi jis daugiausia plunksna, rašydamas publicistinius straipsnius, vedamuosius, eiles ir noveles bei apysakas. Nuo 1929 m. jis stoji prie "Darbininko" ir buvo jo vyriausiuoju redaktoriumi iki praėjusių metų balandžio mėn. Daugiau kaip 20 metų jis rašė mūsų laikraščiu vedamuosius. Ir nūn, — šis mūsų laikraščio uolusis darbininkas, mūsų švyturys — užgeso, palikdamas mūsų laikraščio istorijoje neįdubomus pėdsakus. Turtum tešvas jis globojo "Darbininką", vedė jį sunkiais laikais. Ir kada šių metų vasario 16 d. jį aplankė mūsų redaktorius, prelatą rado tarp knygų, rankraščių, prie kurių jis praleido visą gyvenimą. Dar eikliai snarėjo jo plunksna, tartum slubdama didžiajam poilsui. Bet jo dvasia buvo gyva, susirūpinusi. Jis sielėjosi katalikų skaldymosi ir "Darbininkui" linkėjo kloties.

Apžvalgininkų keliu

Prel. K. Urbonavičius, kilęs iš gausios šeimos (buvo 10 vaikų), tik vienas iš jų ėjo į mokyklą. Patyrė visa, ką ir kiti to meto jaunuoliai: didį rusų valdžios spaudimą ir nepaprastą mokslo ilgesį. Slapčia per šviešiusius Marijampolės gimnazijos lietuvių mokytojus skleidėsi ir savo tautos pažinimas. Jo mokyklos draugų tarpe randame būsimus didelius vyrus: arkiv. J. Matulevičių, vysk. P. Bučį, istoriką kun. dr. J. Toraitį, poetą kun. M. Gustaitį, didelį knygų mylėtoją kun. A. Miliuką, kun. J. Laukaitį, sociologą kun. A. Civišką, generalą Kubilių. Dantės vertėjas kun. J. Narijauską. Būdamas Seinų dvasinėje seminarijoje, jis susipažįsta su slaptais Prūsijoje leidžiamais raštais, įsijungia į veiklą, dalyvauja seminarijos leidžiamuose laikraščiuose (Viltėje).

Atsineštas iš lietuviško kaimo būdo savybės iminariai dar labiau sustiprino: ištikimumas bažnyčiai augo į pasišventimą, o tautiškumas — į veiklumą. Jis, įsventintas į kunigus (1897), vikarauja. Su uolumu dirba bažnyčiai, neieškodamas sau gero, užmiršdamas

ir savo patraukimą — rašyti. Keliauja ten, kur vyskupas siunčia.

Pradžioje buvęs ant Nemuno kranto Kaimelio parapijoje, vėliau vikaravo lenkiškose srityse Posviatnės parapijoje. Uždaras gyvenimas ir gili provincija pavirsta nauju mokslo ilgesiu. Jis apsiprendžia vykti į Šveicariją.

Leninas nukreipė jį į Ameriką

1904 m. gale jis išvažiavo per Naumiestį į Šveicariją. Kelionėje jis pergyveno kanką nepaprastą, keistą mįslę, kuri liko visą gyvenimą neatpėta. Kaip pats prelatas pasakojo, bene jis bus sutikęs Leniną. Tai atsitiko važiuojant pro Berlyną. Traukinyje vienas bendrakeleivių užkalbino jį. Klausinėjo, kur jaus kunigėlis važiuoja. Patarė nuo Šveicarijos nukrypti į Ameriką. Nepažįstamas kalbėjo, kad Maskvos gubernatorių esąs nuteistas mirti. "Kas nuteisė?" — paklausė kun. K. Urbonavičius. — "Žinai, kas nuteisė?" — atsakė nepažįstamas.

Ir kun. K. Urbonavičius pasuko ne į Šveicariją, bet į Bremeną, iš kur 1905 m. pradžioje atplaukė į Ameriką, į Baltimorės uostą. Atvažiuojęs iš laikraščio sužinojo, kad Maskvos gubernatorių buvo granata nužudyta. Laikraščiuose pamatė pirmą kartą ir Leniną. Jis buvo panašus į aną sutiktą nepažįstamąjį keleivį.

Kiek pagyvenęs New Yorke, įsijungė į lietuviškų parapijų darbą. Klebonavo Shamokin, Pa., Lowelly, Brocktone, Bostone ir Norwoode.

Veikloji plunksna

Amerikoje jis atsidėjo ir spaudai. Uoliai bendradarbiavo daugelyje laikraščių, rašydamas viską, ko tik reikėjo. Visa savo esmė jis buvo publicistas, gyvai reagavęs į visuomenės reikinius ir juos vertinęs. Kai jis rašė eiles ar apysakas, jį apspendė ne rašytojas, bet publicistas. Taip jis suprato savo patarnavimą visuomenei.

Prelatas, išsėjęs rusišką mokyklą, gerai pažino rusų klasišką, visada sekė jų literatūrą. Labiausiai mėgo Puškiną ir Lermontovą. Iš jų jis ir pasisavino klasiškes tradicijas savo poezijai. Išleido tik vieną eilių rinkinį, bet didesnę dalis liko išbarstyta periodikoje ir rankraščiuose.

Jis parašė ir giesmes muzikai. St. Šimkaus sukompotom mišiom, kurios buvo giedamos visur. Paskutinė giesmė "Jau užbaigėm auką gausią..." yra viena iš populiariausių.

Salia eilėraščių jis rašė ir apysakas. 1906 m. išleido "Mūsų socialistai", 1907 m. "Biurokratai", vėliau "Bajoro uošvis", "Vaizdeliai". Stambiausias veikalas yra "Vytis ir erelis". "Darbininko" atkarpoje ėjo "Sūridijusi grandinė". Nemaža jis vertė ir iš svetimų kalbų: Mark Twaino "Huckle-

berry Finnas" ir Dickenso "O-liveras Twistas".

Šviesioji asmenybė

Prel. K. Urbonavičius su retu pamėgimu domėjosi knyga. Nekrovė jis jokių turtų, bet pirkosi knyga. Nuolat ją skaitė, nuolat sekė literatūros judėjimus. Jis pažino ir anglų, rusų, lenkų literatūrą, turėjo savo nemažą biblioteką. Tai romantiškas knygos pamėgimas. Kai pasižiūrė į senuosius mūsų veikėjus, visi jie panašūs, visi mokslo ir kultūros entuziastai, visi turi savo bibliotekas ir jomis didžiulėjasi.

Gyvai reaguodamas į visuomenės reikalus, jis uoliai dalyvavo visuomeniniame gyvenime, jų organizacijose. Visada sukalbamais, visada švelniam būdo jis rado daugelį bičiulių ir išgirdo visų skundus. Su didele meile jis reaguavo į visas tautos nelaimes, uoliai jungėsi į jos atstatymą, vėliau, atsidūręs tremtinių bangai Vokietijoje, taip pat gyvai ja sielėjosi.

PALAIDOTAS PREL. DR. K. URBONAVIČIUS

Kovo 1 d. mirusiojo prelato kūnas sekmadienį ir pirmadienį buvo pašarvotas So. Bostono klebonijoje ir ten gausiai lietuvių ir net ne lietuvių lankomas. Antradienį su atitinkamomis apeigomis Prelato kūnas perkeltas į parapijos bažnyčią ir ten atgiedotos egzėkvijs. Trečiadienį gedulingas šv. Mišias laikė vietos klebonas kun. Pr. Virmauskis, globojęs Prelatą per paskutiniuosius jo gyvenimo metus. Asistentais buvo kun. F. Norbutas ir kun. P. Strakauskas. Pamokslą sakė J. E. vysk. V. Brizgys. Dalyvaujant pamaldose ir laidotuose daugybė žmonių, jų tarpe daug žymių dvasininkų ir pasaulininkų, a. a. prel. Dr. K. Urbonavičius trečiadienį, kovo 5 d., iškilmingai palaidotas Bostono Naujosios Kalvarijos kapuose. Smulkiau apie paskutines gyvenimo dienas ir laidotuves parašysime vėliau.

LIETUVA VĖL ATGAUS LAISVĘ

KAN. J. KONCIAUS KALBA MIAMI, FLA.

Ten kur Nemunas banguoja, kur Nerys, Nevėžis, Šešupė ir Ančia teka, ten protėvių, bočių ir prabočių žemėlė per du tūkstančių metų pergyveno daug sunkių laikotarpių. Drąsus tautos karžygiai gynė jos laisvę ir aukojo savo gyvybes. Nėra didesnės aukos, kaip atiduoti savo gyvybę už savo tikėjimą, už savo tėvynę, už savo tautą. Ačiū Dievui, daug tokių kilnių lietuvių turime savo tautos istorijoje, jų ir dabar netrūksta. Šimtai tūkstančių mūsų brolių ir seselių lietuvių žūsta partizanų eilėse, Sibiro tundrose ir

vergūvėje žiaurių komunistų priešpaudoje.

Baisesnės tironiškos valdžios, kaip komunistinis režimas, žmonijos istorijoje dar nebuvo. Stalino, Višinsko ir jų pakalikų NKVD žiaurumai viršija Attilo, Čengiskhano ir kitų Azijos tironų. Buvau Sovietų Rusijoje ir mačiau visas baisenybes. Kaip Atila, Čengiskhanas, Hitleris ir kiti tironai išnyko ir bausis jų nusikaltimai liko žmonijai atsiminimuose, taip ir šių laikų tironų — komunistų galybė subyrės, kaip stabas su molio kojomis ir jų galybė išnyks, kaip šešėlis. Labai gaila, kad atsiranda vienas kitas lietuvis išgama ir parsišalvėlis Sovietų Rusijai, jų judosiškus išdavikų darbus tinkamai įvertins tauta ir tolygiai jiems atlygins.

Nenusiminkime, tėvynė Lietuva vėl atgaus pilną laisvę, bet ne be mūsų pagalbos ir pasiaukojimo. Mūsų jėgos yra nemažos; lietuvių kilmės amerikonių yra virš milijono žmonių, šalia to dar atvyko apie 27,000 lietuvių tremtinių, kurių apie 80% yra baigę aukštuosius mokslus ir yra ragavę komunistų žiaurumų. Mes lietuviai, čia gimę ir seniau atvykę ar dabar iš tremties pribuvę, peitys petin, sujungę savo jėgas privalome gelbėti Lietuvą ir savuosius patekusius vergijon!

Mūsų pareigos šiais laikais yra sekančios:

Išlaikyti savo kalbą šeimai, savųjų tarpe. Jei lietuviškai nekalbėsime, tai lietuvių kalba taps negyva kalba; kiekvienas privalo skaityti lietuvišką patiristą laikraštį. Lietuvių kalbą mokėti yra didelė garbė, nes ji yra seniausia ir gražiausia gyva kalba. Lietuvių kalba yra samskritų kalbos sesutė, kuri yra visų kalbų motina. Kas moka lietuvių kalbą, greitai išmoksta visas kitas kalbas.

2. Palaikyti geriausius ir glaudžiausius santykius su Amerikos piliečiais ir plačia visuomene, teikiant informacijas apie lietuvių tautą, jos kultūrą,

Spaudos puslapiuose

Nemesis kelio

LIETUVIŲ DIENOS 1952 m. vasario nr. St. Raštikių, vedamajame nurodo eilę faktų, kaip tremtinių visuomenės iš kelio išsina dėl takelio: stiprėjanti grupių nesantaika, žeminamas politinių veiksmų autoritetas, dažnėja spaudoje užgauliojimai ir šmeižtai, raginama Tautos Fondą sabotuoti, jau viešai kalbama spaudoje apie politines denunciacijas. Autorius ragina:

"1. Stiprinkime mūsų politinį veiklą vadovaujančią viršūnę ir raskime būdą, kad ji galėtų visus mus apjungti į didelį ir šventą žygių išvaduoti Lietuvą iš vergijos.

2. Sutvarkykime taip, kad šioje kovoje ji būtų visų mūsų pripažintu ir bendru Lietuvai vadutu centru. Sustiprinkime jo autoritetą, siūsdami jį pačias geriausias ir stipriausias jėgas.

3. Nuosirdžiai remkime savo vadovaujamą organą.

4. Ne griauančiai, bet kūrybine kritika padėkime jam išvengti klaidų ir suteikime rimtų patarimų.

5. Visur ir ypatingai viešose vietose ir spaudoje venkime melo, nereikalingų ginčų, užgauliojimų ir šmeižtų. Palikime šunims kandžiojimo ir lojimo malonumą."

Voldemarinkų takeliai

LAISVOJI LIETUVA 2.9 nori, kad dabartinis Vilkas būtų paleistas ir sudarytas naujas Vilkas, kuris "turėtų min. Lozoraičio autoritetą pripažinti aukščiau savo autoritetą", būtų sudarytas iš emigrantų politinių grupių ir dar Vilijos bei M. Lietuvos atstovų. Bet į naują Vilką neturėtų eiti būti įsileistas nė vienas žmogus, iš tų, kurie buvo Vilke Lietuvoje, o taip pat ir "tie žmonės, kurie 1940 m. būdami valdžios ar kariuomenės priešakyje, be pasipriešinimo išdavė Lietuvą." Išeitų, vadinas, kad dar ir Smetonos partijai, tautininkams, naujame "Vilke" būtų ne vieta.

"Saviščioplakimas"

DIRVA 1952. 2.28 aprašo tautininkų skyriaus Detroito susirinkimą:

"Susirinkime iškeltas ir informacijos reikalus. Kai Vilikas, Altas ir kiti veiksniai stengiasi savo veiklą laikyti paslapyje nuo lietuviškos visuomenės, skyriaus nariai ypač pasigenda informacijų iš ALT S-gos centro.

ALTas visuomenės vardu ir pinigais siuntinėja privačias telegramas, VLIKo desiniosios grupės visomis išgalėmis stengiasi atstumti Mažąją Lietuvą, Bendruomenę slepia savo statutą nuo... lietuviškos visuomenės istoriją, o ypač apie dabartinę padėtį: kitataučius įtraukti į mūsų organizacijas ir su jais glaudžiai bendradarbiauti jeinant į jų organizacijas. Kai turėsime daugiau draugų, tai susilaikysime visokeriopos jų paramos ir talkos Lietuvos byloje.

nukelta į 3 psl.

nės, Balfo pirmininkas, tremtiniams šelpti suaukotas pinigais rengia šventųjų metų ir eucharistinių kongresų šėlonas..."

Idomūs daiktai. Jie parodo, kaip tautininkai informuoja savo narius ir "Dirva" savo skaitytojus. Jų akys juodina Vilką, Altą, Balfą, Bendruomenę — lyg patys tautininkai nuo jų įstaigų stovėtų nuosaliai ir jas tik kritikuoti "egalėtu". O iš tikrųjų tautininkų atstovai sėdi tose įstaigose, dalyvauja sprendimuose, o Vlike net tai pačiai informacijai vadovauja. Jeigu jau skundžiamasi, kad Vilikas ar kitos įstaigos slepia savo veikimą, tai skundus tenka nuo jų įstaigų peradresuoti į tautininkų atstovus, tose įstaigose sėdintius, kurie ju nesiteikia informuoti. Jeigu Dirva kaltina Balfo pirmininką, kad jis keltos tremtiniams šelpti sudėtais pinigais rengias, tai kaltinimas tiesiogiai atsiduria tautininkų atstovui: o ką jis ten veiks, jeigu toks Balfo nutarimas buvo padarytas, kodėl jis leido eikvoti tremtiniams skirtus pinigus. O jeigu žinia apie tų pinigų eikvojimą yra "Dirvos" pramanyta, tai būtų pareiga tautininkų atstovui Balfe pasakyti sava jai "Dirvai", kad prasiimanymais nesiverstų.

Dėl prašymo sustabdyti plakimosi kampaniją

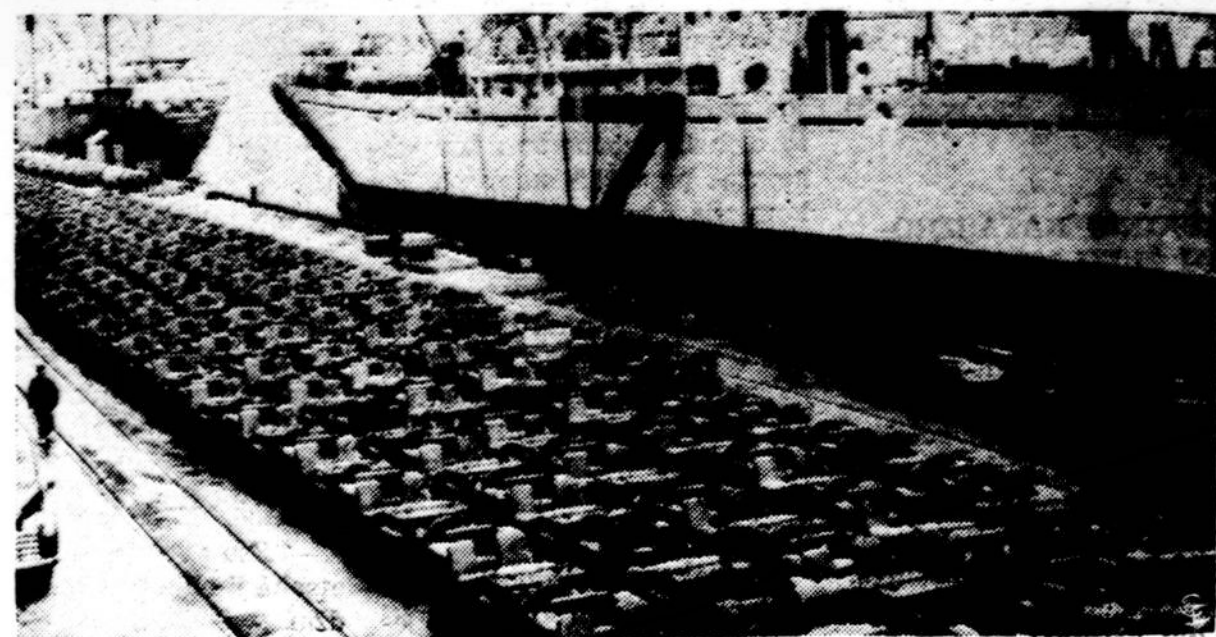
DRAUGAS vasario 29 d. vedamajame atsiliepia į Vliko grupių atsisaukimą į spaudą ir rašo:

"Mums aišku, kad Vilikas nebijo pozityvus kritikos... Yra bloga, kai partiniai ar asmeniška išrovkavimai kai kurie laikraščiai ir jų bendradarbiai insinucijas ir net šmeižtus prieš Vilką skelbia, siekdami jo orumą pagriauti, darbą sutrukdyti ir pagaliau visai jį išardyti. Ypač paskutiniuoju laiku ši šmeižtų kampanija prieš Vilką buvo vedama plačiu mastu. Todėl nesistebėkime, jei specialiu raštu kreipiamasi į spaudą, prašant baigti šią kenksmingą Lietuvos laisviniui kampaniją."

Kampanija ir prieš Lietuvą

"Nepriklausomos Lietuvos laikais nebuvo teisingo padalinimo to gėrio, kuris buvo gaudamas iš krašto turtu. Buvo daug neteisėbės darbininkų ir ūkininkų atžvilgiu. Kaip buvo skaudu, kad tokiam "maisto aruode", kaip būdavo vadinama Lietuva, teko žmonėms baidauti ir dangstyti skarmalais... Kas liejo kraują ir dirbo išlaisvinimo darbą, buvo nustumtas į purvą ir vargą, o šilumoje ir už pečiaus sėdėjusieji panaudojo sukta savo "diplomatią", daugelį apgavo ir sukūrė mums visiems žinomą "demokratinę" Lietuvą..."

Perskaitęs tuos žodžius, pasižiūri į laikraščio antraštę: negi būsi laikraščius supainiojęs ir į rankas paėmęs bolševikinę "Laisvę" ar maskvinę "Tiesą" ar Paleckio brošiūrą. Vis dėlto ne: taip rašo tik socialistinės "Naujienos" (1952. 3. 3).

New Jersey pakrantių laivų krovikai dar tebestreikuoja. Čia matome karinius sunkvežimius, laikančius krovos. Policija yra suėmusi 300 darbininkų, nusikaltusių streiko nuostatomis.

Dar šiandien

Užsisakykite dailių Lietuvos vaizdų albumą

Tėvynė Lietuva

Paruošė
VYT. AUGUSTINAS

Užsakymus siųsti:

FRANCISCAN FATHERS,
680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly
BY

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

PRENUMERATOS KAINA

Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tikrai autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ŽODIS NELAUKTAS — DĖMESIO

VLIKą sudarančių grupių atstovai kreipėsi į spaudą, kad ji susilaikytų nuo viso, kas "skaldomai gali veikti lietuviškąsias jėgas ir visuomenę", nes "lietuviškoje spaudoje pasitaikę straipsniai, nukreipti tiek prieš VLIKą, tiek prieš kitus veiksmus ir asmenis, dirbančius Lietuvos išlaisvinimo bare, o ypatingai pasireiškianti užkulisinė neigiamai veikianti akcija prieš asmenis trukdo VLIKui pasiimtus uždavinius realizuoti."

Tokis pareiškimas nelauktas. Nelauktas kaip tik dėl to, kad jį pasirašė **vieningai visa dešimt grupių**. Dar taip neseniai kai kurių tų grupių žmonės viešai ir slaptai kurdė visuomenę rašyti VLIKui ultimatumus, sąmoningai diskreditavo laisvinimo bare dirbančius asmenis tiek sąvųjų, tiek svetimųjų akyse, nepagerdami nei asmenis nei tiesos.

Tarpusavio kovų visur pasitaiko, kur visuomenė gyva. Ir kovoje dėl nepriklausomybės pirmojo pasaulinio karo metu buvo kovojama iki Petrapilio konferencijos skilimo, iki kai kurių asmenų pasitraukimo iš vilniškės Tautos Tarybos. Kur mišką kerta, ten skiedros lekia. Bet ten kova buvo labiau suprantama. Ten grupės kovojo dėl gyvybinio principo: ar Lietuva turi būti nepriklausoma ir pati savo nepriklausomybę spręsti, ar Lietuvos likimą tur spręsti rusų visuomenė, ar Lietuva turi būti respublika ar monarchija.

Dėl ko šiandien yra išplėsta propaganda prieš VLIKą ar jo atskiras grupes, vaizdžiai ir suprastintai išreiškia vienas spaudoje paskelbtas "atviras žodis". Jame kalbama: "Broliai krikščionys demokratai, tolimesnis mūsų vienybės ir visų lietuvių apjungto laisvinimo reikalams pasisekimas priklauso nuo jūsų! Sugebėkite Lietuvos laisvę atsisakyti jūsų dominavimo pastangų VLIK, nes sudarote pusę..." — pridėjime dar logišką iš to pareiškimo išvadą: **ir dominavimą Vlike perduokite mums!** — "Ir įvyks tai, ko siekiama — mūsų apsiungimas ir vienybė."

Dėl tokio tikslų, dėl noro dominuoti, vadinas, kurstymas ir ligišiolinė demagogija.

Tarpusavio kovos ir kurstymo rezultatas buvo toks, kurio dabar visos grupės jau nebeįsivaizduoja: gandai, perdėjimai, alizujomis, sąmoningai netiesia imta gausiai niekinti jau ne tik atskiri asmenys ir grupės, bet ir pati institucija, kurioje sėdi ir kurstantieji ir tie, prieš kuriuos kurstoma. Dabar to kurstymo vaisiai paregėti. Kviečiama ratą sustabdyti.

Šita faktą tenka pažymėti su pasitenkinimu, nes nuo praregėjimo gali prasidėti kitas kelias — pozityvios kūrybos kelias. Tačiau jis ne toks lengvas kaip kurstymo ir sprogdinimo kelias. Žemiau rintis, dirginti visuomenės nervus ir iš jos tereikalausti piktintis bei protestuoti yra daug lengviau. Susilaikyti ar net prieš kalną kopti, reikalauti iš visuomenės drausmės, reikalauti pastangų galvoti ir pozityvių sumanymų duoti yra daug sunkiau.

VELNIO MIRTIS

LAPIŲ LEGENDA*)

Ižengęs į rūmus, Vana rado karalių savo tėvą, gailiai be-
raudantį.

— Buvo atėjęs velnias, — ta-
rė jis sūnui per išgastį ir virk-
smą. — Jis išsivedė karalienę,
tavo pamotę.

— O iš kur, tėve, žinai, kad
būta velnio?

— Jis paliko raštą ir para-
šą.

— Ir kas gi ten parašyta?

— Ten parašyta, — atsakė

karalius tebekukčiodamas, —
ten ir pasirašyta:

"Tavo žmona yra jauna ir
graži. Tu pakankamai ilgai tik
pats vienas ja džiaugiesi."

Parašas: V e l n i a s."

Karalius ėmė taip graudintis,
kad visas jis apsiliejo ašaromis:
suderėjo jo karališkas apsiaus-
tas ir sumirko kilimas, ant ku-
rio jis sėdėjo, sulinkęs ir grą-
ždamas rankas.

Sūnui labai pagailo tėvo. Jis
nušluostė jam sudrėkusias ir
parausvėjusias akis, o paskui ė-
mė guosti, kaip tik imanė.

— Nereikia taip įsigailinti, tē-
ve, — ramino jis karalių švel-
niu žodžiu. — Tavo nelaimė
nėra dar tokia slogi, kaip rodo-
si. Nieko pikto neatsitik, jei
praeis kelios dienos...

— Kelios dienos! — nutrau-
kė jo žodžius karalius, gūžtelė-
jęs pečiais. — Negi kas rasis
toks stiprus, už velnią pajėges-
nis, kad galėtų karalienę iš-
griebti iš jo nago?

— Ogi aš, tėve! — narsiai
atsakė karalaitis, švystelėjęs
neįprastu akių žvilgsniu.

Tarp Sovietų Sąjungos ir
Amerikos balansuojančia Euro-
pos politika vis labiau trau-
kia Amerikos magnetas. Nuo
visiško priartėjimo Europą su-
laiko sovietų baimė ir ambicija
turėti savo nepriklausomą po-
litiką. Dėl to negalėdama sta-
bilizuotis, Europa negali turėti
nė aiškios linijos pavergtosios
Europos dalies atžvilgiu. Lais-
voji Europa pavergtusios į sa-
ve traukia ir rodo jiems palan-
kumo priklausomai nuo to, kiek
ji pati jaučia sovietų baimės.

Europinio Sąjūdžio konfe-
rencija Londone buvo toks
giedresnis momentas
tarp baimės ir išdrįsimo.

Konferencija daug ką muste-
bino savo ofenzyvine nuotaika.
Rezoliucijos pareiškė solidarū-
mą tarp laisvosios Europos ir
pavergtosios, tikėjimą išlaisvi-
nimu; priėmė gaires išlaisvini-
tiems kraštams atstatyti. Net
santūrieji anglai išdrįso prasi-
tarti aiškiems žodžiams. Ran-
dolph Churchill, sūnus, kalbėjo,
kad JTO priversianti sovietus
pasalinti okupaciją, o liberali
kalbėtoja pareiškė, kad britai
dėl savojo saugumo daugiau
pavergtųjų neišduosia. Pa-
vergtųjų kraštų atstovai džiau-
gėsi, kad Europos politikai pa-
galiau išdrįso. Satelinė Čeko-
slovakijos vyriausybė piktinosi
ir protestavo.

Vieni betgi per daug džiaugė-
si, kiti piktinosi. Pavergtiesiems
parodytas palankumas buvo at-
svertas uncijom. Kad jo nebūtų
nei per daug nei per mažą. Pa-
lankumo atsverta tiek, kiek to
reikalavo vaistininio interesas.
Britanija bent iš tolo oriento-
jasi pagal Ameriką, kuri pa-
vergtiesiems skyrė Voice of A-
merica, Free Europe, aiškius
viešus pareiškimus pavergtųjų
naudai. Nenaudinga būtų per-
leisti visas pavergtųjų simpatijas
Amerikai. Britai pirmieji
tai suprato. Jų įtakos susikū-
rė ir veikia Rytų bei Vidurio Eu-
ropos komitetas. Po konferen-

Mes skyrėme ir skirsime bendrą darbą du dalykai: vidaus
organizaciją ir užsieninę veiklą. Manėme ir manome, kad buvo
perdaug kalbama apie tą organizaciją, jos reorganizaciją ir su-
perorganizaciją, o per mažą buvo kalbama apie jos darbus, ku-
rie nudirbti, dirbami, kurie reikia ir galima nudirbti.

Dėl to grupių bendrą žodį mes sveikiname kaip visų sutartą
paskatinimą susilaikyti nuo savęs niekinimo, ne vieno ar antro as-
mens ar grupės ar pačios vlikinės įstaigos, bet nuo lietuvių cha-
rakterio niekinimo ir žalojimo, nuo nihilistinių polinkių platinimo
tremtinių visuomenėje. Mes vertiname aną žodį kaip paskatinimą,
kuris pratina pačius skaitytojus į planingą ir pozityvią kūry-
bą. Šia prasme mes esam pasiryžę Vlikui talkinti visu atsidėji-
mu, kiek jis pats ir pačios jį sudarančios grupės nuosirdžiai savo
žodžio laikysis ir ves mus išlaisvinimo keliu.

Ilgai netrukęs, jis paliko ka-
ralių vieną ir išėjo ton šalin,
kur gyveno žynys.

— Ei, tu raganiau, pasakyk,
kur gyvena velnias, tavo pus-
brolis! — šuktelėjo Vana, prie-
jęs prie olos, kurioje kiurksojo
tasai kerėtojas. — Jei pesakysi,
tavo makaulė tuojau ištėksiu į
tą didžiulį skardį.

— Eik prie kito uoloto skar-
džio, kelio pakraštyje, — piktai
susvokė burtininkas. — Ten
kopk viršun, o man daugiau a-
kyse nesivaidyk ir manęs neka-
nuok.

Užsikoręs ant stačios uolos,
Vana rado angą, tarsi kokius
vartus į neaprepiamas žalga-
nas tolumas. Iš ten skrido bals-
vas žirgas, it viesulas, žvingau-
damas ir vis artėdamas. Prie
angos Vana nugriebė jį už kar-
čių, optelėjo ant nugaros ir
kaip vėtra nulėkė per žalsvu-
jančias erdves.

Sunku būtų aprašyti tą šalį,
į kurią jį žirgas atnešė, visas
praktikau varėdamas. Sunku
būtų apsaityti ir dailumą tos
mergaitės, kurią Vana sutiko
ant slenksčio velnio rūmų.

— Kas tu esi? — paklausė
Vana, įrėmęs jį mergaitės akis.
Jos gražumas jam neatėmė burną
pradžioje.

— Esu aš velnio tarnaitė, —
atsakė ji minkštu ir švelniu žo-
džiu. — Kada buvau jo
žmona, bet kai velnias susirado

Baimės politika Europoje

(Laiškas iš Europos)

cijos Londone prancūzai taip
pat suprato, kad įtakos tarp
pavergtųjų nereikėtų išsivadėti
ir jiems. Tam ieško organizaci-
nių formų.

Tačiau reikalas savo pasi-
reikimuose ir veiksmuose išlai-
kyti pusiausvyrą tarp palanku-
mo pavergtiesiems ir baimės
prieš sovietus verčia europinius
politikus sverti kiekvieną žygi
uncijom. Dėl to ir anas Londo-
no konferencijos gestas buvo
apgaltotas, kad palankumą pa-
justų pavergtieji ir nebūtų per
daug įsipykę sovietams. Kon-
ferencijai angažavosi privatinė
iniciatyva. Spauda laikėsi rez-
ervuotai. Rintasis "Econo-
mist" pareiškė net nepasitenki-
nimo linkme, kuri vargiai deri-
nasi su vyriausybės linija. Už
tat šveicarų dienraštis "Die
Tat" komentaruose net paklau-
sė, kaip sūnus žodžiai reikia
suderinti su tėvo linija ieškoti
naujo pasimatymo su Stalinu,
ypačiai kada konferencijoje da-
lyvavę ir Baltijos kraštų atsto-
vai. To paties santūrumo kon-
ferencijos atžvilgiu laikėsi ir
europinė spauda. Net šveicarai,
kurių spauda daugiausia sau
leidžia, tenkinosi negausiais ko-
mentarais. Socialistų spauda
privengė net agentūrinių žinių.

O jų pagrindinis organas
"Volksrecht" konferencijoje į-
žūrėjo socialistų kovą su reak-
cionieriais, kurie galvoję apie
senojo pasaulio atstatymą. —
Šitas socialistų ypatingas santū-
rumas, prantamas prisiminus
prancūzų atstovo
Philippe Klotz Europiniame
Sąjūdyje pereinamais metais, kur
jis siūlė sąjūdžio vardu griežtai
pasisakyti prieš macaturizmą,
prieš Amerikos dominavimą
Europos reikaluose ir už sukū-
rė trečiosios jėgos, kuri išly-
gintų įtempimą tarp Amerikos
ir Sovietų. Noras balansuoti

verčia opiuosius klausimus nu-
tylėti.

Tarp šių opių reikalų yra ir
Baltijos valstybių klausimas. Jo
iškėlimas susiduria su europi-
nių vyriausybių

**baimė pasitarti apie sovietinę
aneksiją.**

Vasario pradžioje šveicarijos
užs. reikalų min. Petitpierre
Zueriche turėjo pranešimą apie
šveicarijos padėtį tarptautinia-
niame įtempimo lauke. Joje
pasirodė šveicarų politika jau
padariusi pažangos: buvo pas-
merkta komunizmas ir komu-
nistai pavadinti svetimos vals-
tybės agentais. Bet nei sovietų
nei Maskvos vardas nesuminė-
tas. Kalbėdamas apie komuniz-
mo ekspansiją, suminėjo visus
kraštus, kuriuose komunizmas
buvo įvestas liaudies neatsi-
klausus. Pradedant nuo Lenkio-
s ir baigiant Albanija. Bet
Estiją, Latviją, Lietuvą jis nu-
tylėjo. Netrukus po to kalbėjo
Adenaueris apie sovietų eks-
pansiją. Jis taip pat suminėjo
visas valstybes, nutylėdamas
Pabaltijį. Tai nereiškia, kad
Vokietijos ar šveicarijos vy-
riausybės tuo pačiu pripažintų
Baltijos valstybių įjungimą.
Kas liečia Vokietijos vyriausy-
bę, turime visai priešingus įro-
dymus. Tačiau tų vyriausybių
atstovai randa nepatogu jiems
kalbėti apie šiuos kraštus vie-
šai. Vieni — jie kalba apie sate-
litinus kraštus, kurie nėra for-
maliai įjungti į Sovietų Sąjun-
gą, kitaip apie Baltijos valsty-
bes. Pastarosios yra lyg už dve-
jopos geležinės uždangos. Šiuo
klausimu darydamos pareiški-
mus kai kurios europinės vy-
riausybės vis dar atsimatuoja
labai griežtais matais, nors jau
ir pasenusiais.

Dar neseniai ir visuomeninės
organizacijos turėjo tokios baimės,
kaip šiandien vyriausybės.
Ir jos darė didelio skirtumo tarp
satelitinio krašto ir Baltijos.
Dar prieš dvejus metus pabal-
tiečiai nebuvo priimami į Euro-
pinį Sąjūdį kaip tik dėl to. Bi-
joj, kad jų priėmimas reikš j-
jungimo nepripažinimą, taigi ir
konfliktą su sovietais. Tas pats
prof. K. Schmidt, dabartinis
vokiečių parlamento užsienio
komisijos pirmininkas, 1949 m.
Lausannos konferencijoje kal-
bėjo, kad vieninga Europa ne-
įmanoma be Vienos, Prahos,

Budapešto, Varšuvos. Bet jis
nutylėjo Baltijos sostines. Net
tada, kai jo dėmesys buvo at-
kreiptas, po pusmečio Berlyno
suvažiavime jis vėl kartojė tą
patį. Bijoj, kad vieną unciją
pridėdamas, pakenks savo svo-
riui sovietų akyse. Dabar jau
ta pažanga, kad europinės ben-
druomenės riba yra ne linija
tarp laisvojo ir okupuotojo pa-
saulio, bet ji nukelta į prieška-
rinių nepriklausomų valstybių
teritorijas. Europiniame Sąjū-
dyje taigi visuomeninio pobū-
džio organizacijose, atstovauja-
mos tautos, kurios prieš karą
turėjo savo nepriklausomas
valstybes.

Tačiau lig šiol į Europinį Są-
jūdį nėra priimti ukrainiečiai,
nors jų emigracija didelė, veik-
li, ekspansyvi. Jiem visada, už-
trenkiamos durys, nepaisant jų
protestų. Jų nenorima įsileisti
dėl kitos baimės, dėl

baimės skaldyti Rusiją.

Ukrainiečių priėmimas esą

LIETUVA VEL ATGAUS LAISVĘ

atkelta iš 2 psl.

3. Šelpti ir visaip gelbėti savo
žmonėms, atsidūrusiems skur-
de. Komunistų persekiojimo
aukų — lietuvių, tremtyje Eu-
ropoje dar yra apie 10,000 as-
menų; Vokietijoje yra apie 8-
000, Prancūzijoje, Austri-
joje, Italijoje, Belgijoje ir Da-
nijoje apie 2,000. Likę Vakarų
Europoje daugiausia yra sen-
liai, ligoniniai, invalidai, našlės su
mažais vaikais. Jų niekas nei į
Ameriką, nei į kitas šalis ne-
kviečia, todėl Bendrasis Ame-
rikos Lietuvių Šalpos Fondas
(BALF) turi teikti jiems vis-
keriopą pagalbą. Kiekvieną lie-
tuvišką gyvįbė yra labai svar-
bi, todėl kiekvienas priklauso-
kite prie BALF — tos organi-
zacijos, kuri gelbsti lietuviškas
gyvybes, ir ją remkite.

4. Reikia visais būdais kovoti
už Lietuvos išlaisvinimą iš ru-
sų komunistų verguės. Euro-
poje turime Vriusiajį Lietuvos
Išlaisvinimo Komitetą VLIKą
ir ir Amerikoje turime Ameri-
kos Lietuvių Tarybą, ALTA. A-
bi organizacijos sutartinai dir-
ba Lietuvos išlaisvinimo dar-
bą. ALT yra nuveikusi didžiū-
sius darbus, padarė teigiamos į-
takos į Amerikos valdžią, kad

reikėtų Rusijos parceliavimą,
kišimasi į jos vidaus reikalus,
nes Ukraina priklausė prieška-
riui Rusijai. Baimė prileisti
parceliavimo mintį priverčia
sustingti europiečius politikus.
Šita baimė nėra svetima nė A-
merikai. Amerikiečiui, kuris
gyvena savo Jungt. Valstybėse,
yra prie širdies mintis, kad ir
Europa gyventų dideliais jungi-
niais, o ne mažom valstybėm.
Tarp tokių randa sau pritarimo
rusų emigrantai su nedalomos
Rusijos idėja. Jeigu ir tos neda-
lomos imperialistinės Rusijos
jau sutikta išjungti Baltijos
valstybes, tai kalbėti apie Uk-
rainos išjungimą ir jos nepri-
klausomos valstybės sudarymą
vis dar yra nepopuliaru. Šita
baimė Rusiją dalyti apriboja
europinę bendruomenę buvusių
nepriklausomų valstybių rė-
mais.

Atlanto chartos autoriai ža-
dėjo išvaduoti pasaulį nuo įvai-
rių baimių. Iškilmingą pažadą
lengviau ištesėti, jeigu pir-
miausia save išvadotų nuo pa-
grindinės baimės — nuo baimės
prieš sovietus, nes ši baimė pa-
ralizuoja daugelį jų gerų norų
ir stabdo Europos atsikūrimą.

oficialiai nepripažintų Lietuvos
aneksijos prie Sovietų Sąjun-
gos ir toliau skaitytųsi su Lie-
tuvos atstovybe Washingtone,
ir konsalais New York, Chi-
cagoje ir kitur. ALT savo fi-
nansais išlaiko VLIKą ir per
Informacijos Centrą teikia a-
pie Lietuvą svarbių žinių vi-
sam pasauliui. Todėl darbu ir
aukomis privalome nuosirdžiai
remti ALTą, kad jie ir toliau
tarp sekmingai gintų lietuvių
tautos reikalus!

Vieningai dirbdami atliksime
didžiausius darbus. Tad, broliai
ir sesės, nuosirdžiai kviečiu vi-
sus stoti petyš petin kilniems
mūsų tautos darbams. Jeigu
komunistai pasisvečia judosi-
kam grovimo darbai, tai tuo
labiau mes lietuviai patriotai
privalome pasiaukoti kilniems
tautos kūrybiniams darbams.
Atsiminkime, kad mūsų broliai
ir sesės partizanų eilėse Lietu-
voje ir tolimam, šaltam Sibire
aukėja savo gyvybes; mes čia
gyvendami laisvoje šalyje au-
kokime tėvynės labui dolerį ir
prisidėkime savo nuosirdžių
darbu.

Lai gyvuoja Lietuvių Tauta
ir nepriklausoma Tėvynė Lietu-
va!

velnias. Labai jam patiko, kad
ji taip galvoja.

Vana net krustelėjo dėl to-
kio pamotės kvaišumo. Jos
žabaltis ji vedė iš kantrybės.
Dar labiau ji siutino, kai pamotė
ėmė lyginti velnią su jo tė-
vu. Ji rado, kad jis daug pras-
tesnis už kipsą.

"Ją veikia jau kipsas kerė-
siai", nusprendė karalaitis.
"Dabar būtų pats laikas nu-
traukti tą jų meilėkavimąsi".

Vana jau buvo pasiryžęs lys-
ti iš daubos, kai nugarido švel-
nučius karalienės žodžius, ku-
riais ji kreipėsi į velnią.

— O kiek tau metų? — pa-
klaušė ji savo draugo.

— Aštuoni tūkstančiai...

— Kam mane pasiepi tokiais
niekais? — rėžtelėjo karalienė,
aiškiai įsižeidusi. — Negi aš ta-
vos klausiu kokio kvaišo daik-
to?

— Mano atsakymas taip pat
nėra kvailas, nei kiek, — ra-
miai atsakė velnias. — Prieš
8000 metų buvau toks pats jau-
nas ir žvalus, kaip dabar, ir
mano akys žaravo tokia pat
kaitra ir iš to paties žaidro.

O tu, mano gražuole, tu grei-
tai susensi ir pasidarysi tokia
šlykšti bobštagara, kad nebus
kur tavęs dėti, kaip tik į džiū-
nų lindyne.

Tuo metu pasigirdo grau-
džios aimanos. Gūdus moterų

aičiojimai sklido iš velnio rūmų
pamatų, it koks duslus žemės
stėnėjimas ėjo per visas grin-
dis.

— Ar girdi? — paklausė vel-
nias karalienės. — Tie balsai
yra buvusių mano žmonių. Nuo
ano laiko, kai esu pasaulyje, aš
vis paimu vieną už parankės,
švelniai ir patogiai, ir sakau:
"Na, mano gražuole, mes jau
pragyvenome gražias dienas.
Ten, apacioje, tu gyvensi tikrai
džiaugsmų prisiminimais, kai
tau kris dantys, kaip rudenį la-
pai." Protarpiais jos ten niau-
jasi kaip alkanos vilkės. Ta-
čiau ne dėl edmanų jos ten
draskosi — jos plėšosi dėl ma-
nės.

Velnias tai pasakė taip šal-
tai, kad iš karalienės lūpų pra-
siveržė klauks klyksmas. O jis
abejingai porino toliau:

— Aš aplankau jas tikrai
kartą į metus, kai senieji metai
keičiasi naujais. Jos tada kvai-
sta iš džiaugsmo ir pavydulauja
viena kitai.

— Ir tu mane mesi į tą pra-
garą, kai ateis laikas? — pa-
klaušė karalienė įsibauginusi.

— Jei nenori to sulaukti, tai
pats laikas dar grįžti pas kara-
lių. Aš duodu visoms laisvę iš
čia išeiti, bet jos nori palikti ar-
ti manęs, nors temato kartą į
metus.

nukelta į 4 psl.

Prašome į Wisconsin

P. PETRUŠAITIS,
Racine, Wis.

Klimatas kaip Lietuvoje, lygumos kaip Suvalkijoje, o pa-
ežerė kaip Baltijos pamarys. Galima ūkininkauti arba mies-
te uždarbiauti. Lietuvių yra daugiausia miestuose. Kas bū-
na, kai nesusilaukiama dukters?...

Aną kartą rašydamas apie Wisconsin, nepamirėjau, kad klimatas yra beveik toks, kaip Lietuvoje. Žiemą būna sniego ir šaltis, o jei nori šilumos — palauk vasaros. Tada gali ke-
liuoti per visą kraštą, kaip Su-
valkijos lygumą. Žemė yra derlinga. Lietuvos ūkininkas, praėjęs žemės sau, galėtų
dažniau sakyti: čia gražiai augs
javas. Ir vis dėlto didesnį gy-
ventojų dalis verčiasi pramonė.
Jį pelningesnė arba labiau kai
kam patinka.

Mašinos, kavinės ir sūris

Be mašinos, sakoma, Ameri-
koje niekas nesisuka. Bet rei-
kia jas pagaminti. Wisconsin tai
ir daro. Čia klesti sunkioji me-
talų apdirbimo ir mašinų gamy-
ba. Žymiausiasios tos pramonės
centrai yra Milwaukee, Racine
ir Kenosha (Nash). Visa
eilė yra mažesnių centrų. Ypač
daug jie perdirba pieno pro-
duktų. Wisconsin valstybė pa-
leidžia į rinką 50 nuosimčių
visų sūrio ir kazeino produktų
JAV. Tai tikras Amerikos sur-
maišis!

Darbininkai taip pat uždirba
neblogai. Vidutinis atlyginimas
apie 1.60—1.10 dol. į valandą.
Didesniuose fabrikuose net žy-
miai aukštesnis: pav., Nash —
Kalvinator, Kenosha, moka už
darbo valandą 1.93 dol. Sociali-
nis aprūpinimas taip pat geras.
Jis net pirmąją, palyginus su
kitomis valstybėmis. Antai, ne-
darbo pašalpa mokama jau po
14 darbo savaitių ir ji siekia
daugiau kaip 30 dolerių į sa-
vaitę.

Tai, prašome į Wisconsin

Žinau, kad šiuo metu, kai
darbo jėgos paklausa yra gana
didelė, nemaža lietuvių dirba,
gaudami nedidelį atlyginimą:
dolerį į valandą arba ir ma-
žiaus. Rytinėse valstybėse yra ir
gana tiršta gyventojų. Kodėl
nepagalvoti apie tai, kad gali-
ma keltis toliau į vakarus bei
šiaurę, sakysime, į Wisconsin.
JAV yra galimybių kraštas:
reikia stengtis tuo pasinaudoti,
ypač tiems, kurie nėra dar su-
rūši su viena vieta nejudamos
nuosavybės ar giminų.

Kas norėtų mokytis, rastų
čia ir stambų universitetą. Jis
yra Wisconsin sostoje — Ma-
dison mieste. Tai Marquette
universitetas, žinomas visoje A-
merikoje. Jis dabar turi apie
17,000 studentų, tarp kurių ra-
sime sutekęsias net 33 tauty-
bes. Su vienu kitu galimu bus

susikalbėti ir lieuviškai. Ar tai
jūsų negundo?

Lietuviai gyvena daugiau miestuose

Neturėjau jokių galimybių
patikrinti ar iš kur sužinoti,
kiek čia tų lietuvių galėtų būti
toje "barsuko valstybėje." Sa-
koma, kad 4000 seniau atvyku-
sų dar nėra visai atvėję lietu-
viai. Didžiausios jų kolonijos y-
ra Racine, Kenosha, Milwaukee
ir Sheboygan. Visose tose vie-
tose yra lietuvių katalikų para-
pijos. Kenoshoje prie šv. Petro
parapijos veikia ir seselių veda-
ma parapiinė mokykla.

"Ji vėl berniukas"

Paminėjęs Sheboygan, neiš-
kenčiu neužkabines vieno pada-
vimo, kaip tas vardas atsirado.
Kartą gyvenusi tokia indėnų
šeima, kuri turėjo jau daug sū-
nų, bet ne vienos mergaitės. Pa-
gailiau tėvai kietai nusprendė,
kad paskutinis vaikas turi būti

mergaitė. Jie nekantriai laukė
ir vis kartojo: turi būti mer-
gaitė. Bet ir vėl sulaukęs sū-
naus, tėvas iš nusivylimo tarė:
"Ji vėl berniukas — She is boy
again." Taip ir atsiradęs tas
"Sheboygenas", kur rasi ir lie-
tuvių. Ar kuris iš jų taip pat
nekantriai laukė mergaitės, le-
gendos jau nieko nesako.

Ką praeitis sako apie lietuvius?

Ji sako, kad lietuvių tautinė
bei kultūrinė veikla nejo tuo
pačiu žingsniu, kaip kilo Wis-
consin valstybė. Pavyzdžiui,
nei viena lietuvių kolonija netu-
ri savo salės, klubo nei namų.
Jie tiesa, negalėjo susilyginti su
vokiečiais, skandinavais, bel-
gais ir prancūzais, kurie buvo
labiau išpręsi ir apskresni, bet
iš jų ir nepasimokė, kaip veikti
ir organizuotis. Priežastis yra
paprasčiausia: lietuvių buvo išvykę
iš caro prispaustos Lietuvos,
mažai arba visai neapsisvietę,
susirūpinę tik savo medžiagine
gerove, silpnai tautiškai susi-
pratę. Nemaža jų save laikė
lenkais, prie jų šliejosi ir net
gėdijosi save vadinti lietuviais.
Trūko jiems ir gabesnių vadovų
bei organizatorių. Viena laimė,
kad nepametė savo tėvų tikėjimo.
Tai padėjo įkurti kelias para-
pijas, kurios savo ruožtu jau
padėjo ilgiau išlaikyti ir lietu-
vybę.

PALAI DOTAS KUN. A. JURGUTIS

Bridgeville, Pa.

Buvęs šv. Antano parapijos
klebonas, a. a. kun. A. Jurgutis,
prieš porą metų pasitrau-
kęs dėl sveikatos susilpnėjimo
nuo pastoracinio darbo apsigy-
veno Floridoje. Neilgai teko
džiaugtis tuo amžinai gėlėmis
žydinčiu kraštu, negailestingai
jį mirtis š. m. vasario 20 d. pa-
kirto į gyvybę.

Pagal Pittsburgho vyskupo
parėdimą jo kūnas buvo par-
vežtas į Bridgeville, Pa., kur
buvo sutiktas geležinkelio sto-
tyje vasario 24 d. rytą ir nu-
vežtas į šv. Antano parapijos
kleboniją ir ten buvo pašarvo-
tas. Minios žmonių lankė jo
kūną, kuris 3 val. po pietų, da-
lyvaujant lietuviams kunigams,
buvo perneštas į bažnyčią. Pa-
rapijiečiai meldėsi ir budėjo per
visą naktį.

Pirmadienį 9 val. 30 min. iš-
kilmingos egzekcijos, po kurių
J. John Dearden, Pittsburgho
vyskupas, atgiedojo gedulin-
gas mišias, asistuojant: ark-
diakonui kun. J. Misius, garbės
dekonais kun. M. Urbonas ir
kun. E. Vasiliauskas, diakonu
kun. J. Girdis, subdiakonui kun.
A. Susinskas. Po šv. Mišių vys-
kupas pasakė pamokslą, pa-
brėždamas kunigo misiją sielo-
vadijoje. Pamaldose dalyvavo a-
pie 60 kunigų. Žmonės netilpo
bažnyčioje.

VELNIO MIRTIS

atkelta iš 3 pusl.

— Tu esi tikras pabaisa! —
sukliko karalienė iš visos gerk-
lės.

— Tai eiki tuojau pas savo
vyrą...

Vana įtempė ausis, bet atsak-
ymo neįgirdo. Jis buvo tik-
ras, kad karalienė grįšianti na-
mo, tai norėjo patydomis eiti
ieskoti Marfos, kad ir ją galėtų
išsivesti. Paskui apsisprendė
dar luktelti ir pasiklausyti,
kaip velnias su karaline išsis-
kirs.

Jis vėl nugirdo pamotės juo-
kavimą, kaip ir pradžioje. Ka-
ralienė kalbėjo atlaidesniu žo-
džiu, pataikaudama, bet ji vis
dėlto pastebėjo, kad pasauliui
būtų geriau, jei jis galėtų išsi-
vaduoti iš suvedžiojimų ir gun-
dymų. Mintis, kad turėtų būti
nudėtas pats pakurstas, piktasis
indėntojas, vėl ją dūrė juoko
kvaituliu. Jis vos neužspringo
bevaknodamas.

— Ar tu žinai, mano gražute,

— kalbėjo velnias savo žyga-
vimo protarpiais, — kad mano
gyvastis yra sudėta į kiaušinį.
Kiaušinis tas yra išpraustas ir
dėžutė. Dėželė pakasta po me-
džio šaknimis. Medis yra van-
denyno saloje. Niekas nežino,
kur tas vandenynas yra, nie-
kas nėra matęs nė tos salos.
Niekas jos ir neaptiks, nes jei
atsirastų koks karalaitis, su-
veizdėtų tą kiaušinį ir sutraiš-
kytų mano akivaizdoje, po pa-
čia mano nosim, aš būčiau
baigtas.

Tai atrodė neįmanoma, taip
neįtikima, kad velnias ėmė dar
labiau kvatoti. Sėtoniškas juo-
kas purtė visus rūmus ir dre-
bino grindis.

Nesitvėdė nesijuokęs ir Va-
na, kuris tos velniškos šaipos
buvo išpurtytas iš jdaubos.
Karalaitis pasiryžo suveizdėti
tą kiaušinį. Švilptelėjęs prisi-
šaukė baltąjį žirgą, užsėdo ir iš-
jojo.

pabaiga kitam nr.

Klebonas T. Aleksandras,
OFM, visus pakvietė pietų, ku-
riuos paruošė parapijiečiai. A-
pie 12 val. ilga eilė mašinų
lydėjo a. a. kun. A. Jurgutį į
šv. Kazimiero kapines. Pala-
dotas šalia kitų kunigų, jau
ankščiau mirusių. Laidotuviuose
dalyvavo Lietuvos Pranciškonų
Provincijolas Tėvas Justinas
Vaškys ir Tėv. Juvenalis Liau-
ba, OFM.

Trečinių vizitaciją šv. Vin-
cento parapijoje, Esplen, atliko
tėvas Barnabas Mikalauskas,
OFM, vasario 24 d. Pasakė
programai pritaikintą pamokslą
ir suteikė Popiežiaus palai-
minimą. Dabartinę valdybą su-
daro pirm. P. Vitkauskienė, vi-
ce pirm. M. Lamentavičienė,
sekr. V. Lamentavičius. M. B.

Paterson, N. J.

• Kovo 2 d. įvyko parapijos
susirinkimas. Kleb. kun. J.
Kintai padarė pranešimą apie
parapijos finansus ir kt. reika-
lus. Siemet parapija spalio 2
d. švęs 40 metų sukaktuves. Iki
tol bus atremontuota bažnyčia,
išleistas leidinys ir, jei pasiseks
ir bus paramos, prie bažnyčios
bus pastatytas šiam jubilėjui
atminti lietuvišką kryžius. Susi-
rinkimas praėjo broliškoje
nuotaikoje.

• Kristina Smilgevičiūtė, va-
sario 16 d. akto signataro duk-
tė, parapijos choristė susituokė
su Marcelinu Senuliu. Tai
nauja lietuvių tremtinių šeima.

• Tremtiniai Žibai nusipirko,
o Butkai taip pat užpirkė na-
mus. Tai bus jau keturios trem-
tinių šeimos įsigijusios namus.

• Mūsų kolonija jai paskirtą
kovą dėl Lietuvos išlaisvinimo
700 dol. kvotą išpildys su kau-
pu. Laukiame, kaip pasiels
žymiai gausesnės lietuvių kolo-
nijos, kurioms paskirtos daug
mažesnės kvotos.

• Netrukus šv. Kazimiero
parapijoje bus misijos, kurioms
vadovaus jezuitas Tėvas Juo-
zapas Vainys, "Laiskų Lietu-
vams" redaktorius, iš Čikagos.
Jurg. Ežer.

• Dr. Mykolas Morkūnas,
studijavęs ekonomikos mokslus
Vilniaus ir Innsbruko universi-
tetuose, Chicagoje įsteigė sa-
vo spaustuve.

ŽIEMA

Fot. K. Daugėlos,

"Ateities" klišė

BRIDGEPORT, CONN.

• Vasario 16 šventė mūsų
kolonijoje praėjo labai gražiai.
Parapijos svetainė, vasario 16
d. vakarą atidarė A. Stanislaus-
kas pakvietęs parapijos chorą
sugiedoti Amerikos ir Lietuvos
himnus ir dar porą dainų. Solo
dainavo Ona Janušas, V. Ba-
rius; eilėraštį pritaikintą pa-
deklamavo Elena Janiūnienė.
Parapijos kleb. kun. J. V. Kaz-
lauskas pristatė kalbėtoją J.
Audėną, kurio graži kalba vi-
siems labai patiko. Žurnalistas
H. Blazas ragino visus, kiek
kas gali, aukoti Lietuvos laisvi-
nimo reikalams. Aukojų po \$5:
kun. J. V. Kazlauskas, J. Audė-
nas, J. Butkus, A. Valinčius,
H. Blazas, J. Janiūnas; po \$2:
E. Janiūnienė, V. Barius, J.
Barnotas, A. Mitkevičius, S. ir
P. Armonai, Domeikai, F. Moc-
kaitis, F. Valinčius, A. Skirka,
A. Tamušaitis. Kiti aukavo po
\$1 ir mažiau. Viso aukų buvo
surinkta \$83.33. Tarybos viet-
nįs skyrius visiems aukavusi-
siems ir dalyvavusiems minėj-
me yra labai dėkingas. Aukos
bus pasiųstos Lietuvos laisvi-
nimo reikalams.

Taiptu bus tuojau Alto ir vie-
tinių naujakurių susirinkimas
Lietuvos laisvinimo vajaus
reikalui. Bus plačiau apsvasty-
ta ir nustatyta vajaus rinklia

va. Manau, kad Bridgeporto
kolonija neatsilikus nuo kitų ko-
lonijų ir savo dalį surinks. Tarp
senesniųjų lietuvių ir naujakū-
rių yra taip kalbama.

• Parapijos choras rengia
operetę "Nastutę". Spektaklis
bus balandžio 19 d. parapijos
svetainė. Tai bus muzikališkas
veiklas, paremtas lietuviška
muzika. Kiekvienam bus mal-
nus pasiklausyti. Pageidautina,
kad tą dieną mūsų kolonijos
draugijos nieko kito nerengtų,
o dalyvautų gražiam metiniam
choro parengime, kaip buvo ir
kitais metais. Vaidins Elena
Janiūnienė, Bronė Karazienė,

Vlad. Barius, Jonas Butkus,
Petras Armonas, Feliksas
Mockaitis. Visas choras daly-
vaus su dainomis.

— Vasario 17 d. šv. Jurgio
bažnyčioje buvo paminėti už
Lietuvos laisvę kovoję žuvusie-
ji. Per sumą giedojų parapijos
choras. Labai gražiai ir jaudi-
nanti praskambėjo Sasnausko
"Apsaugok, Aukščiausias, tą
mylimą šalį". Gaila, kad kai
kurie tremtiniai gatvėje stovi-
nėjo ir nesiklausė. Geriau būtų
visiems įsijungti į tą gražią
maldą, giesmę išreiškianą, ne
vien tik chorui.

O. A. S.

NEW HAVEN, CONN.

Vasario 16-sios minėjimas

Vasario 17 d. iš ryto šv. Ka-
zimiero bažnyčioje buvo atna-
šautos šv. mišios už kenciančią
Lietuvą ir jos nukankintus ir
kančiamus žmones, taipgi už
karius, kurie dėl jos laisvės pa-
guldė savo gyvybę. Savo mal-
dose visi prašė Tėvynei laisvės
ir nepriklausomybės.

Parapijos choras labai jau-
smingai sugiedojo "Marija, Ma-
ria", rodosi, kad kiekvienas iš-
tartas žodis prašė gerosios Ma-

rijos pasigailėti mūsų Tėvynės,
josios sūnų ir dukrų, kurie nu-
kankinti ir kankinami ir iš-
tremti į šaltą Sibirą. Baigiant
bažnytinę apeigą, sugiedotas
Lietuvos himnas.

Po pietų parapijos svetainėje
įvyko minėjimas. Įžanginę kal-
bą pasakė Amerikos Lietuvių
Tarybos vietinio skyriaus pirm.
M. Vokietaitis. Parapijos cho-
ras, vedamas vargonininko
muz. Aug. Rosselli, atidarė pro-
gramą Amerikos ir Lietuvos
himnais, taipgi sudainavo gra-
žių lietuviškų liaudies dainų.

Meninę dalį išpildė dar vai-
dintojų grupė, globojama po-
nios Alenos Ramanauskienės.
Buvo pavaizduotas "Lietuvių
Sapnas", baladė pagal Mairo-
nį. Visi savo roles puikiai atli-
ko.

Tautinių šokių grupė vikriai,
smagiai ir labai sutartinai iš-
pildė šokių programą, paruoš-
tą p. Stasės Paulionienės. Įdo-
mą paskaitą skaitė dr. J.
Vėbra, gyvais žodžiais atpa-
kodamas, kaip lietuvių kovoję
su savo priešais ir kaip netikė-
tai buvo Lietuva priešų už-
grobia, ir kaip jos nekalti žmo-
nės buvo persekiojami ir į Sibi-
rą tremiami. Ne vieną šurpas
sukratė, klausant pasakojimo
apie mūsų brolių ir sesių ken-
tėjimus.

Trumpą, bet nuosirdžią kal-
bą pasakė mūsų vikaras kun.
A. Zanevičius. Aukų surinkta
\$255.00. Sirdingai dekojam
ALT vietinio skyriaus vardu
visiems, kurie kokių nors bū-
du prisidėjo prie šio minėjimo.
Jonas Erydis

INDIANA HARBOR, IND.

Šv. Pranciškaus lietuvių pa-
rapijos salėje vasario 24 d. bu-
vo vietos Lietuvių Tremtinių
Bendruomenės metinis susirin-
kimas. Valdybos vardu prane-
šimą padarė jos pirmininkas P.
Indreika.

Iš pranešimo paaiškėjo, kad
valdyba turėjo daug sunkumų
ir nesklaidumų dėl bendro vei-
kimo, bet kiek galėdami dirbo
ir pasiekė neblogą rezultatą, be-
to, jis padėjo kleb. kun. K.
Bičkauskui už visokeriopą pa-
ramą, kun. dr. P. Celišui, Z.
Moliejui už suorganizavimą
vaidybos ratelio ir pastatymo:
"Aušros sūnų" ir kitiems, ku-
rie vienokiu ar kitokiu būdu pa-
dėjo. Susirinkusiems perskaitė
padėkos laišką gautą iš Vokie-
tijos už 200 dol. pašalpą ir pa-
rodė nuotrauką iš Vasario 16
gimnazijos, Diepholze mokinių
gyvenimo, kurios gautos kartu
su padėkos laišku. Patiekta
praeitų metų apyskaita, kuri
vienbalsiai priimta.

Iš revizijos komisijos sužino-
ta, kad viskas rasta pilnoje
tvarkoje. Iš įvairių parengimų
gauti pinigai paskirstyti sek-
čiai: 150 dol. Tautos Fondui,
250 dol. likusiems Vokietijoje
lietuviams, iš kurių 125 dol.
švietimo reikalams ir 125 dol.
seneliams ir ligoniams ir 5 dol.
parapijos biuletenio išlaikymui.

Siems metams į valdybą iš-
rinkta: kun. dr. P. Celišius, p.
V. Valeikienė, Juodvalkis,
Paukštelis ir Bagdanskis.
Iš Z. Moliejaus kalbos suži-
nota, kad ir ateityje jo vado-
vaujamas vaidybos ratelis pasi-
rodys scenoje, nežiūrint pada-
rytų "Naujienose" priekaištų,
kviesdamas "kritiką" ateiti
talkon su patarimais bei nuro-
dymais.

24 vasario Z. Moliejaus vado-
vaujamas scenos ratelis: "Auš-
ros sūnų" pakartojė Chicagoje
pas Liet. Sporto klubo "Ginta-
ras" su labai dideliu pasiseki-
mu.

Baltimorės žinios

Reta proga

Šį sekmadienį, kovo mėn. 9
d., Lietuvių namų antrojo auk-
što salėje įvyks nepaprastos
Baltimorės lietuvių susirinki-
mas, į kurį specialiai atvyksta
Laisvosios Europos Komiteto
narys Dr. Bronius Nemickas
padaryti pranešimą svarbiais
lietuvių tautos laisvinimo reika-
lais. Susirinkimo pradžia 4 val.
po pietų. Įėjimas nemokamas.

Visi Baltimorės lietuviai, ku-
rie domisi bendra tarptautine
padėtimi ir Lietuvos laisvinimo
byla, prašomi atsilankyti.

Pareiga

Baltimorėje yra tik viena lie-
tuvių parapija, šv. Alfonso. Ji
labai plačiai yra žinoma net ir
kitataučiams visoje Amerikoje.
Ši parapija, vadovaujama lie-
tuvio klebono, kun. d-ro Men-
delio, atlieka didelį darbą Baž-
nyčiai ir Lietuvai. Žinoma, šios
parapijos išlaidai veiklai vyk-
dyti reikia daug lėšų, kurios
kietu darbu gaunamos iš įvairių
šaltinių. Viena stambi pajamų
versmė yra kiekvieno parapie-
čio, turinčio bet kokią būdą pa-
jamų, nepaprastas metinis mo-
kestis — 5 dol.

Visi parapičiai, kuriuos ši
pareiga liečia, prašomi neatidė-
liojant šį mokestį už 1952 me-
tus sumokėti. Tai galima atlikti
bet kurią dieną ir bet kurio
metu parapijos raštinėje, kuri
veikia tol, kol atidaryta baž-
nyčia.

KAS KĄ SAKĖ

Eisenhowerio dantys

Gen. Eisenhoweriui labai
nepatiko, kai jis sužinojo, kad
Washington jam ištrauktus
dantis apskrus dantistas par-
davė kaip suvenyrus po astuo-
nis dolerius. Dant generolas į-
galiojo keletą savo kareivių
tuos dantis surasti ir iš suveny-
rų mėgėjų atpirkti. Bet pasi-
rodė, kad generolo būta labai
dantingo — jie supirko jam ly-
giai 180 dantų.

Apsivylė

Romos imperatorius Aureli-
jus, prisitartinęs prie Tianos
miesto vartų, rado vartus už-
darytus ir visus gventojus pa-
sirengusius gintis. Imperato-
rius pykčio įkarštyje išsitarė
savo vadams:

— Vos tik tą sukilėję miest-
tą paimsiu, nepaliksiu net nei
vieno. Sūns gyvo.

Vadai ir kareiviai trynė ran-
kas iš džiaugsmo, nes toks im-
peratoriaus pažadas užtikrino
kareiviams savivaliavimą ir
teikė viltį gerai pasipleskauti.
Po neilgų kautynių miestas bu-
vo paimtas, ir patys kareiviai
priminė imperatoriui jo pasiry-
žimą išnaikinti net ir šunis.

— Taip, — tarė imperatorius.
— Aš prisiečiau, kad nepalik-
siu nei vieno gyvo šuns mieste.
Todėl dabar įsakau jums su-
gaudyti ir išžudyti visus miesto
šunis, bet neturite teisės liesti
gyventojų ir jų turto.

Bijo išlaidi

— Gal galiu jums pasiūlyti
plaukams atauginti vaisto?
Veikia garantuotai, — sako
kirpėjas savo beveik jau visai
pliku pakaušiu klientui.
— Ka? — pasipiktino plikis.
— Jūs galvojat, kad prie jūsų
kirpimo kainų aš leisiu iš nau-
jo apželdyti mano galvą?

Bek pamelėti!

— Tėveli, — šaukia įbėgęs
į kambarį vaikas, — kaimyno
karvė į bridusį į mūsų pievą ir
ėda žolę.

— Žiopyl, — atsako tėvas, —
nereikauk čia, o bėk greičiau ir
pamelk tą karvę.

Prie galvijų ji taip pripratusi

Kaimietė atėjusi į mokesčių
įstaigą nekalba, bet tiesiog rek-
te rekia.

— Ko gi taip reki? Aš nekur-
cias, — sako valdininkas.

— Prie galvijų aš taip esu
pripratusi, — paaiškino kai-
mietė.

MOTERŲ PASAULY

NELEISKIME ŽŪTI TĖVŲ ŽEMEI

Gerbiami Tėveliai, Svečiai,
Vyčiai ir Vytės,

K. JAKUTYTĖ
Worcester, Mass.

Laikau*) sau didelę garbę, kad mane šiandien pakvietėte kartu su jumis švęsti mūsų Globėjo šv. Kazimiero šventę, kurio gyvenimas mums yra pavyzdys.

Mūsų tėvynė Lietuva — didvyrių žemė, o mums, Vyčiai ir Vytės, dabar tenka užimti tų didvyrių vietas. Mes privalome dirbti Dievo garbei ir mūsų tėvų žemės naudai. Mes privalome išlaikyti lietuviybę — kalbą, kultūrą, tradicijas, ir pasilikti visada ištikimi Lietuvai. Mes privalome skelbti pasauliui, kad mes lietuviai. Ir turime stoti drąsiai bei narsiai tėvynę ginti. Vieni plunksna, kiti darbu, treči kardu. Kas gi palaikys tautos reikalus, jei mes jų nepalaikysime? Mes negalime leisti žūti tėvų žemei ir atsiduoti savo tautos. Mes turime žinoti kovos reiką ir raginti vienas kitą į šią kovą stoti.

*) Worcesterio Lietuvos Vyčių atstovės kalba, pasakyta New Yorko ir New Jersey apskrityse Vyčių suvažiavime New Yorko kovo 2 d.

Airiai mano, kad jie ilgus amžius kentėjo nuo anglų. Ir iš tikro jiems buvo sunku. Jiems buvo uždrausta kalbėti ir skaityti savo kalbą. Jie daug nukentėjo, stengdamiesi išlaikyti savo kalbą ir raštą. Anglams pasisekė taip išnaikinti jų kalbą, kad dabar mažai kas pasaulyje bemoka jų senovinę kalbą kalbėti, skaityti ir rašyti. Daugelis airių buvo priversti palikti savo tėvų žemę, ieškodami laisvės, ir dabar jie yra išblaškyti po visą pasaulį. Tačiau jie pasilieka kaip buvę airiai.

Kuo dabar mes lietuviai skiriamės nuo airių? Žiūrėdami į Lietuvos istoriją, pamatysime, kad Lietuvos praeitis buvo dar baimesnė kaip airių. Šimtą dvidešimt metų jų valdė rusai. Per tuos metus lietuviai daug iškenėjo tik todėl, kad jie buvo lietuviai. Keturiasdešimt metų jiems buvo taip pat uždrausta skaityti ir rašyti lietuviškai. Rusai norėjo visiškai išnaikinti lietuvių kalbą. Motinoms buvo uždrausta savo vaikus mokyt-

ti net poterių gimtąją kalbą. Skaityti lietuviškai buvo neįmanoma, nes jokių knygų Lietuvoje nebuvo lietuvių kalba leidiama. Bet atsirado drąsių vyrų ir moterų, kurie, sėdami stiprybės iš praeities, slapta gabenė knygas iš užsienio ir tuo būdu išlaikė gyvą lietuvių kalbą, nors daug jų mirė už tai Sibire. O kai Lietuva atgavo nepriklausomybę, ji per dvidešimt dvejus metus mokslo ir kultūros srityje pralenkė savo kaimynus. Šiandien mes galime rasti lietuvių įvairiausiose gyvenimo srityse ir įvairiausiose specialybose.

Ar mes, Lietuvos Vyčiai ir Vytės, leisime jų darbams ir kančioms nueiti veltui? Istorija pasikartoja. Ar mes būsime savo tėvų žemės laidotojai, žinodami šiandieninę Lietuvos padėtį? Ei, Vyčiai, gyvename Tautai ir Bažnyčiai — mūsų tad pareiga išgelbėti tėvynę.

Nepamirškime, kad esame lietuviai ir stenkimės, kad visas pasaulis tai žinotų. Kelkime lietuvių balsą kalbom ir dainom. Nesibijokime, kad kartais mūsų kalba nebus visai gramatiškai taisyklinga. Žinokime, kad, vartodami lietuvių kalbą, vartosime vieną gražiausių ir seniausių pasaulio kalbų. Kelkime balsą su visais pasaulio lietuviams, kad jie būtų girdėti, kad Lietuva, nepriklausoma, turi būti. Padėkime jai nusi-mesti bolševikinius pančius, kad lietuvius, kur jis bebūtų, vėl galėtų naktį be baimės užmigti, o mes su gryna sąžine ir džiaugsmu širdyje galėtume pasakyti: "Džiaugiuos, kad lietuviu gimiau ir lietuviu mirsiu."

Jos vardas yra įrašytas šalia kitos kankinės Martha Quang, kurią pagavo ant upės kranto, beskalbiant suimtu seminaristų skalbinius. Jai nukirto galvą. Kitai kankinei Agathai Lin galvą nukirto tik septintu smūgiu.

Jauna kinietė Lucy Ji buvo prievarta verčiama tekėti, nors ji buvo pasiryžusi netekėti ir tarnauti Dievui, mokydama žmones. Todėl ji apsimetė pamisusia. Teisėjas liepė jai teisme nuogai nusirengti. Bet Lucy pasakė: "Kiekvienas mūsų turime motiną. Iš pagarbos savo motinai, ar jūs drįstumėt man padaryti tokia gėdą?" Teisėjas leido jai pasilaikyti drabužius, bet liepė nukirsti galvą.

Vienas iš Kinijos ištremtas amerikietis misionierius pasakoją, kaip jis buvo suimtas ir kankinamas su trim vietinėm vienuolėm. Jis nurengtas buvo pakabintas už rankų po balkiu. Seserys buvo kankinamos kitame kambaryje. Vėliau jas atvedė į jo kankinimo kambarį. Seserys atrodė išvargusios, bet ramios. Jos pasakė esančios pasiruošusios eiti pas savo dangiškąją Motiną. Po to jas išvedė ir sušaudė. Kunigui, kaip svetimsaliui, mirties baismė buvo pakeista ištremimu.

Tokios yra Kinijos moterys. Ištremtieji misionieriai ir persekiojamieji Kinijos krikščionys dėl krikščionybės išlaikymo ir išplėtimo didesnę viltį deda į moteris. Pasauliečių apatylavimas darbas Kinijoje yra gerai organizuotas ir daugiausia moterų darbams. Joms gal patogių ta darbą dirbti dėl to, kad moterys bent buvo mažiau įtariamoms. Žinoma, ilgai niekas jų veikla bus suvokiama, nes policinė valstybė kiekvieną žmogaus žingsnį saugomas. Bet jei Kinijos išvadavimas neužsidelstų, moterys misionierius įstengtų palaikyti Kinijos krikščionybę.

Su tremtinių transportais į JAV yra atvykę ir šie jaunučiai, 6 metų, smulkiniukė Florika Remetier. Su savo motina ji sustojo Philadelphijoje. Jaunučiai smulkiniukės koncertai Vokietijoje ir Italijoje muzikų buvo sutikti su nuostaba.

Ir plonosios kartais turi savo rūpesčių

Vienas vokiečių laikraštis teisingai pastebėjo, kad, besirūpinant plonėjimo receptais, visai jau užmiršta, jog yra žmonių, kurių svajonė būtų šiek tiek nutukti. Kadangi net Europoje po karo pastarųjų skaičius labai sumažėjo, tai nieks, girdi, jais ir nesirūpina. Receptas plonosioms ir ploniesiems yra gana paprastas: daryti tai, ko negalima daryti storiems. Pirmiausia čia padeda geras poilsis. Miegoti kiek galima ilgiau. Patariama taip pat nesinėvinti, dėl nieko labai nesisieloti. Šiuo patarimu, deja, ne taip jau lengva pasinaudoti, nes

dėl to pasitaiko, kad moterys, jei nebūtų nervingos, nebūtų ir plonos. Norinčios paplėnėti, moterys turi ramiai, ne per greitai judėti, svarbiausia — greitai nevalgyti.

Didelės, nors ir ne pirmosios reikšmės turi patarimai maisto sudėties. Plonosioms reikia valgyti tai, kas maistingiausia, kitaip sakant, tai kas riebiausia, uždrausta. Ypatinai maistinga yra grietinė. Jei kas neturi laiko ilgai stovėti, katorijų tabletes, tesuvalgo į dieną, be kito maisto bent ketvirtadalį litro grietinės.

Šaukiamas katalikių moterų tarptautinis kongresas

Tarptautinis katalikių moterų kongresas įvyks š. m. balandžio 21-26 d. Romoje. Pagrindinė kongreso tema: "Pasaulio taika ir katalikės įnašas." Ta proga Pasaulinės Katalikių Moterų Organizacijų Unijos valdyba ragina visas narys atkreipti ypatingą dėmesį į šiuos klausimus:

1. Taikos būtinumas ir moters misija šiuo atžvilgiu. Moterys raginamos kiek galima plačiau susipažinti su šiuo dienų tautinėmis ir tarptautinėmis problemomis, kad galėtų sekmiau dirbti taikos labui.

2. Moters ypatingieji šios srities uždaviniai — stengtis suprasti, ko reikia, kad būtų pasiektas pasaulinės šeimos, broliški apjungiančios visą žmoniją, sukūrimas.

3. Taika kaip teisingumo ir meilės darbo klausimas — kad karas ne vienintelis pavojus taikai; socialinis klausimas čia turi labai didelę reikšmę.

4. Šiandieninių kildančių taikai vargų klausimas — proletariato gyvenimo sąlygos, nepakankama didelės žmonijos dalies mityba, butų stoka, sveikatos apsaugos klausimai, kultūrinis atsilikimas ir kit.

5. Technikos pažangos ir pagalbos žmonijai pagrindinių pastangų klausimas — tų pastangų auklėjamoji ir dorovinė vertė, jų santykis su krikščionybės mokslu.

6. Ypatiną pasauliečių, o ypač moterų misiją šių pastangų atžvilgiu — argi 36 milijonai apsišvietusių ir kovojančių moterų negalėtų su Dievo pagalba pakeisti pasaulį?

MADOS

KAIP ŠI PAVASARĮ APSIRENGSIME?

Pavasaris jau nebe už kalnų. Mums moterims prie kitų rūpesčių jis atneša dar vieną, būtent, kaip šį pavasarį pasipuošime. Gamtai atėjus ir pradėjus puoštis, visai natūralu, kad ir žmonės nenori nuo jos atsilikti. Madų kūrėjai dažniausiai pasirūpina, kad moterys nebetraktų iš spintų pernykusių apdarų, nes jie, paprastai, esti jau išėję iš mados. Vietoj pernykusių siaurų rankovių, jie tau pasiūlo plačias, o vietoj pernai dėvėtų aukštų apykaklių, pagamina apsiaustus visai be apykaklių, ir atvirkščiai. Bet šiais metais madų kūrėjai kažkaip ar pristigo naujų idėjų, ar dėl kurios kitos priežasties neišleido jokių originalių modelių. Į Paryžių nuvykę amerikiečių madų biznierių, grįžo tiesiog nusivyle, nes jiems pasirodė, kad dėl šių metų modelių pa-

prastumo gali nukentėti net jų biznis. Moterys, esą, pagalvos, kad jų pernykšiai drabužiai visai neatrodo išėję iš mados ir nesistengs įsigyti naujų. Vidutinio pajėgumo ir santūresnio skonio moterims šio pavasario moda bus tik sveikintina.

Šiek tiek naujienų vis dėlto yra numatoma. Šį pavasarį bus dėvimi languoti, vad. "gangsterių kostiumai", vasarinės suknelės medžiagos bus stambiai raštuotos, sijonai nebus plačiai krentanti, o daugiau klostyti, gi blizūs — ilgom rankovėm. Prie kitų mados naujienų priskaitytina ir tai, jog šiais metais kostiumai savo įprastinę spalvą iškeitė į raudoną rubino spalvą.

GERIAUSIA PASAULY NUOMOTOJA

Miss Daisy Beatrice buvo keletos namų Londono darbininkių priemonių Leytonstone savininkė. Ji pati kiekvieną kartą eidavo atsiimti nuomos pinigų ir niekuomet nerasdavo uždarytų durų, kaip daugelis kitų namų savininkų. Priešingai, visur jau rasdavo kaip draugiskumo ženklą, patstatytą puoduką arbatos, nes, visų nuomininkų tvirtinimu, ji buvusi geriausia pasauly namų savininkė. Ji ne tik išlaikydavo visų nuomininkų šeimų rūpesčių ir tuoju pasiūlydavo savo pagalbą bei patardavo, bet jei nuomininkui buvo striuka su pinigais, ji sakydavo: — Nuomą sumokėsite, kai geriau jums seksis. Už tai jai nuomininkai atsidėkodavo įvairiais smulkiais pastarnavimais.

Neseniai Daisy mirė, bet ir šiuo atveju savo nuomininkų neužmiršo. Pagal šeimos dydį ir išteklį ji kiekvienai paskyrė dalį iš savo palikimo.

• Marianna Moore, Brooklynne gyvenanti, poetė, laimėjo Bollingen literatūros premiją už savo rinkinį "Collected Poems."

Dain. Izabelės Motekaitienės 10 metų scenos darbo sukurčiai atžymėti ruošiamas koncertas kovo mėn. 23 d. Šiam tikslui sudarytas komitetas, kurio pirmininkė ir globėja yra Giedrė Gudauskienė.

• Dr. Marija Arštikaitė, baigusi medicinos mokslus Innsbruko universitete Austrijoje ir dabar dirbanti Toronto Western Hospital akių ligų skyriuje, vasario pradžioje lankėsi Amerikoje ir Michigano universitete skaitė paskaitą apie naujus akių ligų gydymo būdus, kurių ji yra pasiekusi savo dabartinį tyrimų metu.

• Gertrūda Gailiūtė, žinomą Klaipėdos krašto lietuvių veikėjų dukrė, š. m. vasario 2 d. Connecticut universitete gavo Bachelor of Arts diplomą ir pradėjo dirbti kaip sporto inžinierė Rochesteryje, N. Y.

Nekalto Prasidėjimo vienuolyno seserys Putnam, Conn., yra išleidusios šį spalvotą ir didelį siluvos Marijos paveikslą. Kai dabar pavergetoje Lietuvoje neleidžiama mal-dininkams laisvai lankyti siluvos, derėtų lietuviams lais-vajame pasaulyje reikšti didesnę pagarbą Dievo Motinai. Ją gražiai primins šis dailus paveikslas. Jį galima užsisakyti adresu: Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn. Surinktos lėšos skiriamos vienuolyno kop-lyčiai statyti.

Darbai ir gyvenimas

LIETUVES PRANCŪZOJ

• O. Bačkienė pirmininkauja Prancūzijos lietuvių šalpos draugijai. Šios draugijos moterų komisiją sudaro O. Bačkienė, J. Matorienė ir B. Venskuvienė. Jos rūpinasi tautine reprezentacija prie moterų sąjūdžių.

• M. Galdikienė šiuo metu baigė redaguoti knygą apie katalikių moterų veiklą Lietuvoje ir tremtyje. Ji laukia dokumentų išvykimui į Ameriką.

• Dr. Marga Zoeke, lietuvaite klaidpėdiete, sekmingai dirba Mokslinių Tyrimų Istaigoje, geologijos skyriuje.

• Birutė Šlepetytė - Venskuvienė vadovauja tarptautinės krikščionų demokratų jaunimo organizacijos lietuvių sekcijai.

IS KOLUMBIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO

• Aldona Grinienė, žinomos veikėjos agr. Gimbutienės dukrė, jau treči metai sekmingai veda vaikų poilsio koloniją, esančią netoli Bogotos. Pachone. Kolonijos įsteigėjas ir jos nuolatinis mecenatas yra Dr. Augustinas Nieto Caballero, daug pasitarnavęs Kolumbijos švietime. Koloniją finansuoja ir prižiūri švietimo ministerija, kuri čia pedagoge europietė yra labai patenkinta. Kolonija savo grožiu ir modernišku nesiskiria nuo gražių Europos vaikams vasarviečių. Čia suvažiuoja mergaitės iš Bogotos neturtingesnių kvartalų ir ilsisi du mėnesius, po to atvyksta nauja grupė.

• Elena Trejienė, Kauno moteriškai visuomenei gerai žinoma modistė, Bogotoje įstetge moterų rūbų siuvyklą ir gamina modelius geriausiems moterų rūbų salonams. Be kitų, čia dirba keletas lietuvių gabių siuvėjų.

• Irena Kumpienė su vyru nuomoja Bogotos priemiestyje restoraną. Jos sugebancios rankos tvarkoma, ši įstaiga iškilo į pirmos rūšies restoraną, kurį mielai lanko Bogotos visuomenė.

• Dail. O. M. Sadauskienė su savo kuriniais dalyvavo 1951 m. ruoštoje Medelline lietuvių dailės ir meno parodoje.

• Birutė Rimgailienė, Bogotoj mirusio inž. Vytauto Rimgailos mėsle, dirba Bogotos gydytojų centre, kaip šios įstaigos reikalų vedėja.

• Petronėlė Toraitienė, dantų gydytoja, dirba Medelline Antijochijos Univesriteto odontologijos fakultete kaip dantų technikos asistentė.

• J. Prosevičienė Medelline turi įsteigusi moterų grožio, kosmetikos salioną. Jos sugebanti ranka ir Paryžiaus diplomai vis daugiau suburiai į šį salioną suinteresuotos Medelline moteriškos visuomenės.

• Pian. Danutė Laugaitienė Bogotoje atlieka vargonininko pareigas ir veda chorą lietuviškose pamaldose, yra pasirodžiusi vienam koncerte Medelline ir dirba savo talento srityje.

• Pian. Sofija Grigaliūnienė Medelline yra skambinusi savo vyro ir kitų kompozitorių kūrinius ir duoda muzikos pamokas vaikams.

• Solistė B. Cypienė atlieka svarbiausią programos dalį savo gražiu sopranu dainuodama lietuviškuose pasirodymuose ir radio programose Medelline.

• Poetė Ada Karvelytė-Dubauskienė gyvena Medelline ir, nežiūrėdama sunkiai jos sveikatai veikiančių klimatinų sąlygų, neužmiršta ir kūrybos. Ji parašo nuotaikingų eilėraščių. Jos poezija — per grožiu dvelkiančius šio krašto gėlių žiedus jautriai skamba gilaus tėvynės liūdesio ir meilės motyvai. Savo kurinius spausdina "Atelities" žurnale ir kit. laikraščiuose. Ruošia ir nori išleisti savo eilėraščių rinkinį.

• El. Vasyliūnienė daug rašo Tėvo kun. Mykolo Tamošūno leidžiamam "Kolumbijos Lietu-vy" ir Venecuelos lietuvių leidžiamam "Tėvų Kelyje".

Janina Narutavičienė yra nuolatinė "Draugo" bendradarbiu-be. Emilė Pasalanė (Petrauskaitė) bendradarbiauja "Darbininke" ir kituose lietuviškuose laikraščiuose. Atliekamu nuo darbo laiku susipažįsta su kolumbiečių autorių raštais ir at-eičiai renka medžiagą iš šio la-bai jdomaus krašto gyvenimo.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

CLEVELAND, OHIO

• **Dr. P. Daužvardis**, Lietuvos konsulas, oficialiai pakviestas į World Trade konferenciją, kuri vyks kovo 6-7 dienomis Sherman viešbutyje, Chicagoje.

• **Kun. J. Valantiejus**, Waterbury, Conn. Šv. Juozapo parapijos klebonas, sunkiai sirgęs ir apie mėnesį gulėjęs ligoninėje, pradėjo sveikti ir grįžo namo.

• **Kun. K. Malakauskas**, išdirbęs 9 metus New Yorko diecezoje, išvyksta dirbti į Santa Fe, New Mexico.

• **Kostas Ostrauskas**, Baltijos Universitete Pineberge studijavęs lituanistiką, kalbas ir VI. Ivanausko klasėje dainavimą, š. m. vasario 16 d. baigė Pennsylvanijos universitetą, ir gavo magistro laipsnį. Čia buvo gavęs stipendiją ir studijavo baltistiką ir slavistiką. Ostrauskas tęsia darbą, ruošdamasis įsigyti daktaro laipsnį.

• **Šv. Pranciškaus** lietuvių parapija Lawrence, Mass., kitą metį minės 50 metų sukaktį nuo parapijos įsikūrimo. Bus išleistas plačios apimties ir gausiai iliustruotas leidinys.

• **Naujosios Anglijos ALRK** Federacijos seimelis šaukiamas kovo mėn. 9 d., Norwood, Mass.

• **Lituanistikos Instituto** atidarymas Chicagoje įvyko kovo mėn. 2 d. drauge paminint Vytauto Didžiojo Universiteto 30 metų sukaktį. Meninę programą atliko "Dainavos" ansamblis ir "Atžalos" orkestras.

• **G. Veličkos** operetė "Ziedai iš anapus", kuriai muziką parašė komp. Jančys, numatoma pastatyti po Velykų, Lietuvių Auditorijos salėje, Chicagoje.

• **Haverhill, Mass.** ALTO skyriaus suruoštas Liet. Nepriklausomybės šventės minėjime aukų Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta \$66.45.

• **Adv. Ch. Kal** "Draugo" premijų fondui paaukavo \$50. Šiuo jis pildo savo pasižadėjimą — kasmet, visą savo amžių, skirti tokią sumą minėtam fondui.

• **Cesius Savickas**, 1949 metais su tėvais atvykęs į Ameriką ir gyvenęs Worcester, Mass., įstojo savanoriu į JAV Air Force. Hanau stovyklos gimnazijoje jis buvo uolus ateitininkas ir atvykęs į Worchesterį įsijungė į vių veiklą.

• **Clevelando lietuvių** tautinių šokių šokėjų grupė, tautų festivalyje, Tarptautinio Instituto pirm. Theodore Andria, buvo pristatyta žiūrovams, kaip viena pačių tobuliausių panašaus meno grupių Clevelande. Festivalyje dalyvavo 31 tauta.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

WESX — 1230 KILOCYCLES, SALEM, MASS.

Kiekvieną šeštadienį 11 valandą ryto transliuojamos liaudies dainos, muzikos kuriniai, pranešimai, sveikinimai ir kalbos.

Jeigu norite ką nors paskelbti ar pasveikinti, tai sluskitė savo pranešimus ir sveikinimus adresu:

LITHUANIAN RADIO HOUR

366 West Broadway

Sout Boston 27, Mass.

Telefonai: SOut Boston 8-6608 arba NOrwood 7-1449

Lietuvos Vyčių Radio Programa

transliuoja iš stiprios radijo stoties

W L O A

1550 KYLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1:30 iki 2:00 val.

Jeigu norite šioje radijo programoje skelbti, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA W L O A

BRADDOCK, PA.

PHILADELPHIA, PA.

Šv. Kazimiero Lietuvos Glo-bėjo minėjimas. Amerikos Lietuvių bendru pritarimu, šv. Kazimiero šventė yra mūsų lietuviškų širdžių metinė šventė. Tai yra maldos ir pasiaukavimo diena už Lietuvą ir lietuvių. Ta diena ir mūsų pasiryžimo veikti ir aukotis kol vėl bus visi laisvi. Philadelphia Vyčiai kasmet tą dieną minį su malda, bendra komunija ir programa. Šiemet taip pat rengia minėjimą parapijos salėje. Tai bus visų ir visiems bendras minėjimas. Rengėjai kviečia visus dalyvauti tame minėjime, kovo 9 d., 4 val. pp. Programoje pakviesta kalbėti kun. Čiaponis, iš Kelpmont, Pa., ir p. A. Klimas, iš Penna. Universiteto. Meninę programą išpildys vyčiai, kurie suvaidins paveikslą, pritaikytą šv. Kazimiero šventei. Tikima, kad minėjime dalyvaus visos mūsų jaunimas, ir visi kiti. Minėjimas bus neapimamas, o po minėjimo visi galės pasivaikinti arbatėle ir užkandžiais. Vyčiai visus kviečia, visų laukia.

Palaimintas vyskupas

Neuman Philadelphia 4 vyskupas pal. Neuman yra palaidotas šv. Petro bažnyčioje. Iš ten eina didelis judėjimas sulaukti paskelbiant jį šventuoju. Šiemet sueina 100 metų nuo jo konsekracijos vyskupu. Tėvai Redemtoristai platina jo gyvenimo aprašymą, maldas ir jo gyvenime vartotus daiktus. Jo daiktų paroda bus 1923 Walnut St., nuo sekmadienio ir vėliau.

Kariai Kundrotai. Du broliu Pranas ir Juozas Kundrotai tarnauja US. Jie neteko vieno savo brolio paskutiniame kare. Vyresnysis — Pranas keičia metalus kaip laisvai tarnauja marinuose, o Juozas neseniai išėjo į kariuomenę. Bet abu jau užjūrę. Pranas pačiam Korejos fronte, o Juozas Japonijoje. Abu paliko savo šeimas, Juozas susilaukė dukrės. Judviejų motina ir tėvas kaip ir šeima labai rūpinasi savo mialais sūnais.

A. a. Steponas Norvila. Velionis ilgai ir sunkiai sirgo. Savo ligoje buvo labai kantrus, susitaikė su Dievu, priėmė sakramentus ir iškilmingai palaidotas kovo 4 d. iš šv. Alfonso parapijos bažnyčios. Paliko žmoną ir kelis sūnus.

Serga. Vlada Markauskienė, neseniai atvykusi iš tremties, būdama našlė su jaunu sūneliu, sunkiai dirbo, o dabar pavojingai susirgo. Gydoma ligoninėje.

Sekmingas pobūvis. Šv. Jurgio parapijos metinis pobūvis —

PITTSBURGH, PA.

Vyčiai minėjo šv. Kazimierą

Lietuvos Vyčiai kovo 2 d. gražiai atšventė šv. Kazimiero šventę. Rytmetį visi bendrai ėjo prie šv. komunijos. Šv. mišias atnašavo dvasios vadovas kun. J. Girdis, pasakydamas šių dienų jaunimui pritaikintą pamokslą. Pamaldos baigtos Vyčių himnu.

Po pamaldų visi nuvyko į Schenley hotelį, vieną iš gražiausių Pittsburghe, bendriems pusryčiams, kurių metu buvo pasakytos trumpos kalbos, vadovaujant apskrities pirm. W. Količui. Jaunatviška nuotaika, prisimindamas anuos laiminguosius Lietuvos laikus ir šaukiant mūsų tautos jaunimą, ateitininkus ir pavasarininkus, perstatė kaip pavyzdį Lietuvos Vyčiams Amerikoje, savo stilistinėje kalboje kun. A. Sušinskas. Kalbėjo V. Činikas, kviesdamas jaunimą į harmoningąjį sugyvenimą. Vyčių senjorų vardu sveikino A. Paleckis.

Sekė narių pakėlimas į laipsnius pagal organizacijos ritualą. Kun. M. Kazėnas už didelius nuopelnus Vyčiams pakeltas į trečiąjį laipsnį. Išrinkta taipgi nauja apskrities valdyba: J.

balius, užgavėnių dieną buvo labai sekmingas. Ten susirinko keli šimtai parapijiečių ir svečių iš visos apylinkės. Visi smagiai pasilinksmino, užbaigę priešgavėninį laiką ir pasirengę gavėniai. Iš parengimo gauta graži suma pelno parapijos naudai.

Gražus koncertas. P. Leono Kaulinio ir viso jo ansamblio triušis ir rūpesčių surengtas koncertas vasario 24 d. gražiai praėjo. Čia susirinko keli šimtai dainos mėgėjų. Laiku pradėta programa buvo išpildyta mišraus choro, atskirai vyrų ir moterų. Solistė p. Juzė Augaitytė dainavo solo ir kelias dainas su choru. Pianistas Marco Fernezi paskambino piano solo, tautiškų šokių vedėjas p. Karalienė davė keletą šokių. Visa programa nuotaikingai buvo prarastas p. Vytauto Volerto. Tai yra retas philadelphijiečių pasimiginimas lietuviška muzika ir daina. Gal, reikėjo labiau paremti, daugiau turėjo dalyvauti, daugiau parodyti susidomėjimo lietuviška muzika. Kaip keista atrodė, kad nedalyvavo net tie, kurių uždavinys yra rūpintis lietuviškos muzikos palaikymu ir plėtimu. Tuo tarpu muzikos direktorė iš Temple Universiteto atrado laiko ir turėjo noro dalyvauti grynai lietuviškame koncerte. Ar mūsų lietuviška visuomenė visuomet atlieka savo dalį lietuviškai dainai išlaikyti...

Piešia Aušros Vartų Marijos paveikslą.

Lietuvaitė menininkė Adelė Smailytė piešia Aušros Vartų Marijos paveikslą. Tai bus labai didelis, originalus, šios širdies ir sielos dovana Marijai. Menininkė labai mėgsta kurti Madonas. Ji turi jau labai daug sukūrusi iš įvairių laikotarpių. Dabar ji gyvena rūpinasi lietuviškų šventovių paveikslų piešimu. Manoma, kad šis originalus darbas bus labai didingas. Norima iš jo padaryti litografines kopijas ir platinti visuomenėje. Dailininkė turi savo meno studiją ir ten mokosi kelios dešimtys meno mėgėjų.

Karaliai prekyboj. Pranešama, kad pp. Karaliai turi didelę prekybą laikrodžių, žiedų, paveikslų ir visokių kitokių puošmenų ir religinių daiktų. Jie veda savo prekybą vietoj p. J. Griniaus, 2520 Richmond St. Nors jie neseniai čia atvykę, bet prekybą sekmingai. Ponia Karalienė po prekybos valandų moko mergaites tautiškų šokių, o p. Karaliai dirba bakžnytinių baldų fabrike.

Walkauskaitė — pir., N. Kuncevičiūtė — sekr., W. Količius — išd. Nutarta suruošti didingą metinį radijo bankietą, kuris įvyktų gegužės 4 d. Numatyta kviešti garsųjį Metropolitan operos solistą Brazilį.

Sunkiau susirgo kun. J. Girdžio tėvas. Taipgi serga A. Čižauskas.

Pakrikštytas kovo 2 d. V. Čižausko, šv. Kazimiero parapijos zakristijos, pirmgimis sūnus.

Grįžo iš New Yorko prof. K. Pakštas, dalyvavęs ten kovo 1 ir 2 d. trijuose tarptautiniuose posėdžiuose. Profesorius sakosi pradedas pavargti dėl per daug turinčių veiklos darbų, tat žada rezervuoti tik internacionaliam veikimui.

Metinis Vidurio Europos Federalinio klubo susirinkimas įvyko vasario 25 d., kuriame buvo aptarta tolimesnė klubo veikla ir išrinkta nauja valdyba, kurios pirmininku vėl perrinktas prof. K. Pakštas.

Palaidota vasario 24 d. A. Barsauskienė, buvusi pavyzdiną šv. Kazimiero parapijos narė.

SVENTO ANTANO GARBEI

Kovo - March 18 dieną, 1952 m.

LIETUVOS PRANCISKONŲ

Šv. Antano Vienmolynė
Kennebunk Port, Maine

Prasideda

Iškilmingos 13-ros Antradienų Pamaldos
kurios baigsis birželio 4-13 d.

Šv. Antano Mišių Novena

Už visus šv. Antano 13-ros Antradienų Pamaldų ir Novenos dalyvius bus laikomos

KAS ANTRADIENI:

7 val. ryto — iškilmingos šv. Mišios,
7 val. vakaro — iškilmingos pamaldos prie išstatyto šv. Sakramento

Pamaldų metu bus skaitomos prištijos intencijos, kuriomis Pranciškonai melsis.

Visus šv. Antano Mylėtojus Kviečiame

Jungtis su Pranciškonais maldoje, šv. Komunijoje ir šv. Mišiose, kad per didžiojo Stebukladario šv. Antano užtarimą iš Dievo išprašytume:

TEISINGOS TAIKOS,

NEPRIKLAUSOMYBĖS LIETUVAI,

KIEKVIENAM RŪPEŠIU VALANDOJE REIKALINGOS PAGALBOS.

Si quis miracula... Jei ieškai stebuklų, kreipkis į šv. Antaną. Iki Kovo 18 d. prašome prištijos savo ypatingas intencijas sekančiu adresu:

VERY REV. PROVINCIAL SUPERIOR

KENNEBUNK PORT, MAINE

Kearny, N. J.

Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą suruošė Lietuvos Vyčiai. Dalyvavo apie pusantro šimto žmonių. Programą atliko vietos veikėjai ir turėjo noro dalyvauti grynai lietuviškame koncerte. Ar mūsų lietuviška visuomenė visuomet atlieka savo dalį lietuviškai dainai išlaikyti...
Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą suruošė Lietuvos Vyčiai. Dalyvavo apie pusantro šimto žmonių. Programą atliko vietos veikėjai ir turėjo noro dalyvauti grynai lietuviškame koncerte. Ar mūsų lietuviška visuomenė visuomet atlieka savo dalį lietuviškai dainai išlaikyti...
Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą suruošė Lietuvos Vyčiai. Dalyvavo apie pusantro šimto žmonių. Programą atliko vietos veikėjai ir turėjo noro dalyvauti grynai lietuviškame koncerte. Ar mūsų lietuviška visuomenė visuomet atlieka savo dalį lietuviškai dainai išlaikyti...

Newark, N. J.

• Ateinantį sekmadienį, kovo mėn. 9 d., maldos už Lietuvą dieną, newarkiečiai melsis už kenčiančią Lietuvą. Ta pačia proga bus pagerbtas lietuvių tautos globėjas — patronas šv. Kazimieras. Po sumos parapijos salėje bus šv. Kazimiero minėjimas — akademija su paskaita ir menine dalimi.

• Gavėnios metu sekmadieniais 3 val. p.p., ir trečiadieniais 7:30 val. vakaro būna giedami gaudūs verksmai, o penktadieniais einami Kryžiaus Keliai — stacijos. Po gaudžių verksmų ir stacijų būna palaiminimas šv. Sakramentu. Parapijiečiai uoliai lanko minėtas pamaldas.

• Novena prie šv. Juozapo Newarko šv. Trejybės parapijos bažnyčioje prasidės kovo 11 d. ir baigsis kovo 19 d. šv. Juozapo šventėje. Novena bus kasdieną: 5:15 ir 7 val. vakaro anglų kalboje, o 8 val. vak. lietuviškai. Noveną praves ir pamokslus sakys angliškai ir lietuviškai garsus pamokslininkas vienuolis M.I.C. Tėvas V. Mažukna. Novenos metu visi parapijiečiai turės gražią progą pas misionierių atlikti velykinę. Visi kviečiami novenoje dalyvauti.

• Paskutinį sekmadienį prieš gavėnią Newarko parapija buvo surengusi blynų balių. Žmonių atsilankė gana daug. Ypačiai džiugu buvo matyti daug jaunimo — tiek senųjų amerikiečių, tiek naujų atvykusių. Pelną gauta virš \$300. Parapijos klebonas prel. I. Kelmelis širdingai padėkojo mieliems parapijiečiams už dalyvavimą parengime.

• Paskutinį sekmadienį prieš gavėnią Newarko parapija buvo surengusi blynų balių. Žmonių atsilankė gana daug. Ypačiai džiugu buvo matyti daug jaunimo — tiek senųjų amerikiečių, tiek naujų atvykusių. Pelną gauta virš \$300. Parapijos klebonas prel. I. Kelmelis širdingai padėkojo mieliems parapijiečiams už dalyvavimą parengime.

• Paskutinį sekmadienį prieš gavėnią Newarko parapija buvo surengusi blynų balių. Žmonių atsilankė gana daug. Ypačiai džiugu buvo matyti daug jaunimo — tiek senųjų amerikiečių, tiek naujų atvykusių. Pelną gauta virš \$300. Parapijos klebonas prel. I. Kelmelis širdingai padėkojo mieliems parapijiečiams už dalyvavimą parengime.

W. J. CHISHOLM

GRABORIUS

"Ameniškas Patarnavimas"

331 SMITH ST.

PROVIDENCE, R. I.

Telephone.

OFISO: DEXTER 1952

Namų: PL 6236

ŠACHMATAI

— Veda K. Merkis —

Tautvaša laimėjo prieš Albert Sandrin. Trečiam rate Chicagos pirmenybių Povilas Tautvaša įveikė stipriausį jo varžovą Albert Sandrin. Tai stambi žuvis. Albert Sandrin buvo 1949 Amerikos Open pirmenybių nugalėtojas ir antras 1951 Open pirmenybėse, vos pustaškiu atsilikęs nuo Amerikos meistro Larry Evans.

Sekanciam rate Tautvaša susitikė su Nedved, Illinois meisteriu.

Trečio rato pasekmės: V. Tums - Rudelis (abu latviai) 1-0, Cohen-J. Tums nutraukta su pirmojo persvara. Turiansky - Berg 1-0, Ang. Sandrin-Davidson 1-0. Atidėtos partijos: Alb. Sandrin-Turiansky 1/2-1/2, J. Tums-Berg 1/2-1/2.

Padėtis Chicagos pirmenybėse po 3 ratų: P. Tautvaša 3 taškai, Angelo Sandrin ir greičiausia Turiansky (turi išloštą padėtį prieš Nedved) po 2 1/2, V. Tums ir Davidson po 1 1/2.

Hamiltono Kovas - Ukrainiečiai turėjo draugiškas rungtynes, kurios pasibaigė lygiomis 3-3.

Lietuvių sudėtis: Vaitonis 1, Matulionis, Breichmanas 1, Kronas 1. Valevičius ir Repšys.

New Yorko lietuviai prieš metaus viešėjo Bostone ir su jungtom pajėgom su bostoniečiais įveikė žinomą Boylston Chess Club 9 1/2-5 1/2. Tas lietuvių laimėjimas buvo atžymėtas žymiausioj Amerikos šachmatų

spaudoj, kaip: Chess Review ir Chess Life, be to Mass. Chess-nuts.

Lietuvių sudėtis tuokart buvo tokia: Škėma 1, Repečka 1, Staknys, Merkis 1, Keturakis, Kubilius 1, Trojanas, Merkevičius, Kontautas 1/2, Kondratas 1, Starinskas, Galminas 1, Sukys 1, Balta 1 ir Zeidat 1.

Boston College lygos rungtynėse laimėjo prieš lietuvių 3-2. Po tik kų turėto lietuvių laimėjimo prieš Harvardo Universitetą 4 1/2-1/2 šis pralaimėjimas gana nelauktas, juo labiau, kad Boston College pirmenybėse eina paskutinėj vietoj.

Chess Review vasario nr. skelbia Postal Chess Ratings. Jame randame lietuvių įvertintus šitaip: K. Merkis 1852, Ig. Žalys 1802, P. Tautvaša 1622, S. Žilius 1462, J. Stankus 1350, L. P. Vichules 1346, K. Škėma 1302, V. Kubilius 1292, S/Sgt. Paulekas 1100. A klasė prasideda nuo 1300 aukšty.

Dera pabrėžti, kad iš paskelbtų Chess Review virš 2300 Postal lošėjų, didesnį už K. Merkio įvertinimą turi keliolika JAV ir Kanados šachmatininkų.

Cubos tarp. turnyre pirmąja Horowitz (JAV) ir Najdorf (Arg.). Įkandin seka S. Reshevsky (JAV) ir Gligoric (Jgsl.). Amerikos 1951 m. meistrų Larry Evans turėjo nesekmingą pradžią.

Sportas pasaulyje

• Dick Button iš Englewood, N. J. 5-tą kartą iš eilės laimėjo dailaus čiuožimo pasaulio meistrerio vardą. Moterų grupėje pasaulio meistrerio titulą išsikovojo Mlle. Jacqueline du Bief iš Prancūzijos. Varžybos įvyko žymiaame Palais de Sports Parizijuje ir jas stebėjo apie 13.000 žiūrovų.

• Ken Henry iš Chicagos laimėjo 500 m. greito čiuožimo pirmenybes ir tuo išsikovojo pasaulio meistrerio vardą. Hjalmar Andersen iš Norvegijos laimėjo 5000 m. distanciją. Varžybos buvo pravestos Hammar — Norvegijoje.

• Fred Witt dar kartą nugalėjo Don Gehrman 1 mylios bėgime tuo laimėdamas prieš Gehrmaną 6-tą kartą iš 22 susitikimų.

• Belgija visai netikėtai laimėjo tarpvalstybines futbolo rungtynes prieš Italijos rinktinę rezultatu 2-0.

• Arsenal laimėjo prieš Burnley 1-0 ir tuo sumažino taškų skirtumą tar pirmą vietą užimančio Manchester United ir Arsenal iki 1 taško. Manchester išsikovojo tik lygybas prieš palyginus nelabai žymų Aston Villa klubą 1-1.

Johany O'Brien, žaidžias krepšinį už Seattle University komandą, yra pirmas mėgėjas krepšinininkas, kuris reguliaraus sezono metu yra pasiekęs daugiau kaip 1000 taškų. Jis šio sezono metu sumetė 1030 taškų, jo taškų vidurkis per rungtynes yra 28,9. Kad O'Brien yra geras krepšinininkas įrodo jau faktas, kad prieš Harlem Globetrotters jis sumetė 43 taškus.

• Dick Savitt iš S. Orange, N. J. laimėjo teniso pirmenybes pravestas salėje. Finale jis nugalėjo praeitų metų meistrį Talbert per 3 setus. Moterų laimėtoju išėjo praeitų metų meistrė Nancy Chaffee-Kiner. Ji finaliniame susitikime nugalėjo Mrs. Todd per 3 setus.

• Vakarinės Indijos teniso pirmenybėse Shirley Fry laimėjo I vietą finale nugalėdama Doris Hart per 3 setus. Mišram dvejeto pirmenybės laimėjo D. Hart ir Wl. Skonecki (Lenkija) per 2 setus. P. V.

NEBŪK ŽILAS

Stebuklingos gyduolės, kuriuos panaikina žilumą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privalėtu turėti kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba pleiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Kreipkitės neatidėliodami ilgiau. Kaina \$2.00. Jeigu nebūsėte pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti.

Pasarga: — Jeigu atsiųsite kainą su orderiu, tai mes pašta užmokėsime. Arba galima užmokėti pastoriui kaip atneš vaistus.

FLORAL HERB CO.
Dep. 9
Box 305, Clinton, Indiana

Tel. POPlar 4110

Charles J. Roman
(RAMANAUSKAS)

LAIOTUVIŲ
DIREKTORIUS
1113 Mt. Vernon Street
Philadelphia, Pa.
Moderniška baldų ir įranga
Didelė, graži koplyčia, ordi. salė
Pakeičiavime suteikiama
nakvynė
Viskas nemokamai
Kreipkitės dieną ir naktį

PADEKA

A. a. Bernardo Zinias, mirusio š. m. sausio 29 d. šeima — žmona Petronėlė, dukterys Aldona ir Madeline Balcius ir žentas Antanas nuosirdžiai dėkoja visiems mūsų liūdesio valandose pareiškiusiems mums užuojautos. Dėkojame taip pat Apreiškimo parapijos kunigams B. Kruzui, J. Pakalniškiui, A. Račkauskui už atliktas iškilmingas pamaldas, vargon. P. Sakui už gražų giedojimą, J. Garšvai ir J. Pauley už gražų laidotuvių sutvarkymą. Taip pat dėkojame visoms giminėms ir pažįstamiems už prašiusiems šv. mišias, už vėlonies vėlę, papuošusiems grabą gėlėmis ir dalyvavusiems pamaldose bažnyčioje ir kapinėse. Visiems nuosirdžiausias aciu.

Nulūdusi šeima

ATVYKO

Vasario 21 d. į New Yorko uostą laivu "General Stewart", išplaukusių iš Bremenhaveno vasario 11 d., lietuviai:

Ambrozaitis, Nikalina, Regina, Reinardas, Vytautas, Gražina, Aloydas
Bett, Georg, Johanna, Anita, Otto Herbert, Heinz Emil, Erna Helga, Edda Ruth

Bungardas, Marijona, Jeva, Juozas
Endzelienė, Marcelė, Jakaitytė, Elena
Franz, Friedrich, Jenny Galdys, Jonas, Marta, Loranacitis, Diteris, Galdys, Albišas.

Gilevičius, Jonas, Liane Grigaitis, Eva, Johann, Rimantas, Arvydas
Hagen, Edith, Erich Jelitzky, Adolf, Helene, Lydia, Eugenia, Wally
Ramanauskas, Antanas, Helenė

Razmukas, Jonas
Skrandzius, Maria, Wilhelm, Erika, Wanda
Teresko, Ruta, Benzhausaitė, Baroba, Marija, Teresko, Monika

Timas, Frydas
Vitkauskas, Stasys, Bronė, Irena, Vytautas, Leonas, Nijolė, Edwardas

Kovo 2 d. į New Yorko uostą laivu "General Taylor" atvyko šie lietuviai:

Aleksonis, Adolfas, Janina, Janina, Romas, Alfonsas
Blum, Emil, Martha, Georg Holvegas, Oskaras, Jadviga, Brigita, Elisabeth, Siegfried Meškauskas, Eugenia, Vytautas, Erik, Eleonore
Negražis, Albertas
Šapkus, Jurgis, Julia, Marius Samulionis, Vincas
Schuschel, Meta
Sovienė, Liudvika, Šova, Jurgis

Thiel - Tylis, Oswald, Berta, Ingrid, Wolfgang
Wenz, Adolf, Ida, Albert, Raimund

SHALINS

(Shalinskas)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Ave.

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiame garbingas laidojimus.

Koplyčias suteikiame nemokamai visose miesto dalyse.

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI:

F. W. SHALINS IR

J. E. SHALINS

Tel. Virginia 7-4499

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVIČIUS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue

Brooklyn 5, N. Y.

Tel. MAIN 4-2329

Priėmimo valandos:

Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.

Sestadienis 10-12 ryto ir susitarus.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslių, odos, kranjo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. Mokslus baigęs Europoje

123 E. 86th ST.

NEW YORK CITY

Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privačiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Ofiso tel. GLEmore 5-3094

Namų tel. GLEmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., Išskyrus šventadienius.

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aroniskis

(Armakauskas)

Graborius - Balsamuotojas

Moderniška Koplyčia

423 Metropolitan Ave.

Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(Bieliauskas)

Laidotuvių Direktorius

Notary Public

660 GRAND ST.

Brooklyn, N. Y.

TEVergreen 8-9770

Joseph Garszva

Graborius - balsamuotojas

231 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

SVESDAMI

sukaktuves, vestuves ar sulaukę naujagimio, nepamirškite gero fotografo. Nuotraukos kiekviena proga kiekvienam prieinama kaina.

DON SULAITIS

600 Willoughby Ave.

Brooklyn 6, N. Y.

Tel. EVergreen 7-8137

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdama anglis ir aliejų.

Parduodame

Ledų-Anglius-Coke-Aliejų-Ūil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.

27 Lawrence St.,

Brockton, Mass.

Tel. 189

Telefonas: EVergreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISIUNAS IR SONUS EDWARD MISIUNAS SAVININKAI

Lietuviška Ūželsa, kur visi myli užti.

Pavieniai ir su šeima, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.

Įrengti kėdės - Užuolaidos - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sėnus
FUNERAL HOME
254 W. BROADWAY
South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVICIUS

Laidotuvių Direktorius

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį

Koplyčia šermentims dykai

Tel. South Boston 8-2590

Avenue 2-2484

Lithuanian

Furniture Co.

MOVERS —

SO 8-4618

INSURED and BONDED
Local and Long Distance Movers

326-328 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

So. Boston, Mass.

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

Tel. PA. 7-0402-M

RAMUNŲ MEDAI

Lietuviai nuo senų laikų yra įsitikinę, kad ramunės yra vaistas. Ramunės vartojamos nuo šalties, reumatizmo ir dieglių. Ramunės stiprina visą kūną, gerai veikia į skilvi, inkstus (kidney) ir palengvina kitus susirgimus ar negalavimus. Jos geros ir akims plauti. Gerk ramunų arbatą be baimės. Kas jos daug geria, tas turi skaisčių veidą. Ramunės yra geros ir plaukams plauti ir išlaikyti švnią galvos odą. Mūsų ramunės yra iš Jugoslavijos. Svaras ramunų \$2.50. O už \$1.00 — 5 uncijos.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway

South Boston 27, Mass.

SAVE TIME MONEY WORK with York heat

Mes instaliuojame visokios rūšies žibalinį (aliejinį) šildymą. Nereikia nešioti pelenų semtuvu. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE

OIL BURNER and HEATING SERVICE
520 MAIN STREET BROCKTON, MASS.

Tel. 2608

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DARBININKĄ". Į savaitraščių jis yra DAUGIAUSIA Amerikoje skaitomas, nes DAUGIAUSIA duoda žinių iš Amerikos ir pasaulio lietuvių gyvenimo.

SPAUDOS NAUJIENA

FAUSTO KIRŠOS

SVENTIEJI AKMENYS

DIDAKTINIAI EILERAŠČIAI

Išleista prel. Pr. M. Juro išomis. Gražus dail. J. Valiaus viršelis. Galima gauti "DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE: 600 Bushwick Ave., Brooklyn, 21, N. Y. Kaina 2 dol

"DARBININKO" SPAUSTUVEJE

680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y.

PRIIMAMI SPAUSDINTI:

- Zurnalai
- Parengimų programos
- Laikraščiai
- Plakatai
- Knygos
- Bilietai
- Jubilėjiniai leidiniai
- Vestuvių kvietimai

IR ATLIEKAMI KITI

SPAUDOS DARBAI

Užsakymus siųskite:

"DARBININKAS"

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. GL. 5-7068

AR

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SOU 8-2680

LIETUVŲ
ATSIMINIMAI
RADIO VALANDOS
SESTADIENIAIS
4:45
5:30
STOTIS
WEVD
JACK J. STUKAS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N. J.
TEL. WAVERLY
6-3325

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGČES
AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
480 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, N. Y.

NEW YORKO NAUJIENOS

Aprėškimo parapijos mokykloje

Jau pradėdami ruošti vaikai pirmajai šv. komunijai lietuviškai.

Pamokos vyksta kas sekmadienį, tuojau po 9 val. mišių (apie 9:30). Norintieji dar gali vaikus užregistruoti po 9 val. mišių sekmadienį.

Angelių Karalienės parapijos

šv. Vardo draugijos vyrai per 8 val. mišias eis bendrai prie šv. komunijos ir po mišių turės bendrus pusryčius. Visi nariai ir prijaunantieji kviečiami pusryčiuose dalyvauti. Įėjimo mokestis 1 dol.

Aprėškimo bažnyčioje

kovo 2 d. įvyko katalikiškos spaudos diena. Ta proga buvo išleista ekstra "Darbininko" laida parapijai pagerbti, kurią išdalino prie bažnyčios durų visiems lankytojams. Per visas lietuviškas Mišias T. Bernardas Grauslys sakė pamokslus apie katalikišką spaudą, kviesdamas tikinčiuosius kovoti prieš bedievišką spaudą, užisakant "Darbininką". Didžiū gerb. kleb. N. Pakalnio prielankumu Pranciškonų vedamam spaudos centrui buvo padaryta ypatinga rinkliava, kurios metu suaukota 291.02 dol. Ta proga Tėvai Pranciškonai nuosirdžiai dėkoja gerb. klebonui N. Pakalniui už tą didelį prielankumą ir tikintis už gausią paramą.

Organizuoja pasakitas

Angelių Karalienės parap. šv. Vardo Draugijos vyrai per visą gavėnią kiekvieną sekmadienį po graudžių verkimų organizuoja pasakitas, pajvairintas judomais paveikslais.

Ši sekmadienį kun. Piktura skaitys paskaitą apie šv. Povilo darbus. Po paskaitos bus rodomas filmas apie šv. Povilo išgyvenimus Jeruzalėje ir Listroje. Kviečiami visi atsilankyti.

Lituanistikos seminare kovo 9 d. 112 val. (tuoju po pamaldų) paskaita apie Lietuvos pristorę skaito prof. J. Puzinas.

Ksaveras Strumskis

dar šį mėnesį išleis J. Gruodžio keturias dainas. Šis leidinys skiriamas leidėjo jaunystės draugui prisiminti. Leidinyje bus šios dainos: Visur tyta, Aguonėlės, Rugiagėlės ir Rūta.

PADĖKA

Nuosirdžiai dėkojame Aprėškimo parapijos klebonui kun. N. Pakalniui už vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventės minėjimo pamaldas — šv. Valanda. Labai esame dėkingi visiems šventės programos vykdytojams: kun. Vl. Budreckui už gražų ir išpūdingą pamokslą; leutviams gerai žinomam vargonų virtuozui prof. J. Zukui už meistriską vargonų solo; Aprėškimo parap. chorui, solistei Ag. Sparulytei ir choro vadovui muz. P. Sakui už gražų giedojimą, ir visiems bažnyčioje dalyvavusiems dar kartą tariame savo nuosirdų acių.

Ateitininkai ir Katalikų Federacija

ADELE KLANT

222 Linden St., Brooklyn, N. Y.

Šiomis dienomis baigė St. John's University Bachelor of Science laipsnį. Dabar ji dirba kaip laborantė — laboratory technician.

Šia proga sveikina ją jos tėveliai, teta Morta Skirmontienė ir sesutė Julija, kuri yra taip pat baigusi St. John's University ir yra Registered Nurse ir Science Instructor. Linkime jai pasisekimo ir laimės.

222 Linden St., Brooklyn, N. Y.

Šiomis dienomis baigė St. John's University Bachelor of Science laipsnį. Dabar ji dirba kaip laborantė — laboratory technician.

Šia proga sveikina ją jos tėveliai, teta Morta Skirmontienė ir sesutė Julija, kuri yra taip pat baigusi St. John's University ir yra Registered Nurse ir Science Instructor. Linkime jai pasisekimo ir laimės.

Šiomis dienomis baigė St. John's University Bachelor of Science laipsnį. Dabar ji dirba kaip laborantė — laboratory technician.

Šia proga sveikina ją jos tėveliai, teta Morta Skirmontienė ir sesutė Julija, kuri yra taip pat baigusi St. John's University ir yra Registered Nurse ir Science Instructor. Linkime jai pasisekimo ir laimės.

Šiomis dienomis baigė St. John's University Bachelor of Science laipsnį. Dabar ji dirba kaip laborantė — laboratory technician.

Šia proga sveikina ją jos tėveliai, teta Morta Skirmontienė ir sesutė Julija, kuri yra taip pat baigusi St. John's University ir yra Registered Nurse ir Science Instructor. Linkime jai pasisekimo ir laimės.

Šiomis dienomis baigė St. John's University Bachelor of Science laipsnį. Dabar ji dirba kaip laborantė — laboratory technician.

Šia proga sveikina ją jos tėveliai, teta Morta Skirmontienė ir sesutė Julija, kuri yra taip pat baigusi St. John's University ir yra Registered Nurse ir Science Instructor. Linkime jai pasisekimo ir laimės.

Šiomis dienomis baigė St. John's University Bachelor of Science laipsnį. Dabar ji dirba kaip laborantė — laboratory technician.

Šia proga sveikina ją jos tėveliai, teta Morta Skirmontienė ir sesutė Julija, kuri yra taip pat baigusi St. John's University ir yra Registered Nurse ir Science Instructor. Linkime jai pasisekimo ir laimės.

Šiomis dienomis baigė St. John's University Bachelor of Science laipsnį. Dabar ji dirba kaip laborantė — laboratory technician.

Šia proga sveikina ją jos tėveliai, teta Morta Skirmontienė ir sesutė Julija, kuri yra taip pat baigusi St. John's University ir yra Registered Nurse ir Science Instructor. Linkime jai pasisekimo ir laimės.

Šiomis dienomis baigė St. John's University Bachelor of Science laipsnį. Dabar ji dirba kaip laborantė — laboratory technician.

Šia proga sveikina ją jos tėveliai, teta Morta Skirmontienė ir sesutė Julija, kuri yra taip pat baigusi St. John's University ir yra Registered Nurse ir Science Instructor. Linkime jai pasisekimo ir laimės.

Šiomis dienomis baigė St. John's University Bachelor of Science laipsnį. Dabar ji dirba kaip laborantė — laboratory technician.

Šia proga sveikina ją jos tėveliai, teta Morta Skirmontienė ir sesutė Julija, kuri yra taip pat baigusi St. John's University ir yra Registered Nurse ir Science Instructor. Linkime jai pasisekimo ir laimės.

Šiomis dienomis baigė St. John's University Bachelor of Science laipsnį. Dabar ji dirba kaip laborantė — laboratory technician.

Šia proga sveikina ją jos tėveliai, teta Morta Skirmontienė ir sesutė Julija, kuri yra taip pat baigusi St. John's University ir yra Registered Nurse ir Science Instructor. Linkime jai pasisekimo ir laimės.

Šiomis dienomis baigė St. John's University Bachelor of Science laipsnį. Dabar ji dirba kaip laborantė — laboratory technician.

Šia proga sveikina ją jos tėveliai, teta Morta Skirmontienė ir sesutė Julija, kuri yra taip pat baigusi St. John's University ir yra Registered Nurse ir Science Instructor. Linkime jai pasisekimo ir laimės.

Šiomis dienomis baigė St. John's University Bachelor of Science laipsnį. Dabar ji dirba kaip laborantė — laboratory technician.

Šia proga sveikina ją jos tėveliai, teta Morta Skirmontienė ir sesutė Julija, kuri yra taip pat baigusi St. John's University ir yra Registered Nurse ir Science Instructor. Linkime jai pasisekimo ir laimės.

Šiomis dienomis baigė St. John's University Bachelor of Science laipsnį. Dabar ji dirba kaip laborantė — laboratory technician.

Šia proga sveikina ją jos tėveliai, teta Morta Skirmontienė ir sesutė Julija, kuri yra taip pat baigusi St. John's University ir yra Registered Nurse ir Science Instructor. Linkime jai pasisekimo ir laimės.

Šiomis dienomis baigė St. John's University Bachelor of Science laipsnį. Dabar ji dirba kaip laborantė — laboratory technician.

Šia proga sveikina ją jos tėveliai, teta Morta Skirmontienė ir sesutė Julija, kuri yra taip pat baigusi St. John's University ir yra Registered Nurse ir Science Instructor. Linkime jai pasisekimo ir laimės.

BOSTONO ŽINIOS

Estai minėjo Nepriklausomybės šventę

Vasario 23 d. International Institute patalpose buvo suorganizuota Estijos Nepriklausomybės paskelbimo paminėjimas. Dalyvavo per 100 vietinių ir iš apylinkės suvažiavusių estų. Lietuvių vardu estus pasveikino Lietuvos konsulas, adv. A. O. Shallna ir Dr. Pr. Galinis, o latvių vardu Rev. Carl W. Semer. Neoficialiąją programos dalį estai praleido bendrai dainuodami dainas ir šokdami tautinius šokių.

Adv. A. J. Young-Jankauskas po sunkios operacijos miesto ligoninėje baigia pasveikti. Jam sergant jo žmona vedė jo teisių kabineto (ofiso) reikalus.

Graudūs verksmai gavėnios metų parapijos bažnyčioje būna 2 val. 30 min. kiekvieną sekmadienį vietoj mišparų.

Juozas Baltaitis

pereitą sekmadienį savo restorane Grand St., buvo surengęs Brooklynio lietuvių žvejų klubo vakarą.

P. Jočis ir J. Valaitis

atstovavo brooklyniečius lietuvių pereitą savaitgalį New Yorko Vidurio Europos krikščioniškųjų darbo unių steigiamajame susirinkime.

Inž. Juozas Sagys,

vietos veikėjas ir ilgametis spaudos bendradarbis, šią savaitę atsigalą ligoninė rimtos operacijos. Jį operuos gydytojas V. Paprockas.

Antanas Bendorius

dėl nesveikatos pasitraukė iš Maironio vardo šeštadieninės lietuvių mokyklos Brooklynje.

Per "Amerikos Balsą"

Sekmadienį, kovo 2 d., 11 val. per "Amerikos Balsą" buvo perduotas pirmasis reportažas apie Amerikos lietuvių radijo valandėlės. Penkiolikos minučių pranešime, kuris girdamas Vokietijoje 5 val. ir Lietuvoje, 7 val. vak., buvo pailiustruota iš Juozo Ginkaus vienos programos. Buvo girdėti T. T. Žiuraitis žodis, programos atidarymo maršas, "Kario" atstovo žodis, kiek muzikos ir pasikalbėjimas su pačiu programos vedėju Juozu Ginkum.

Dora Kunskaitė,

baigusi Panevėžio mokytojų seminariją, lankiusi įvairius žemės ūkio ir kulinarinius kursus Dotnuvos Ž. ū. Akademijoje, 15 metų mokytoja Lietuvoje, 2 metus tremtyje, Vokietijoje, jau antri metai dirba Aprėškimo parapijos mokykloje ir moko čia gimusių lietuvių vaikus liutuanistikos dalykų. Aprašant Aprėškimo parapijos mokyklos veiklą, netiksliai buvo išsireikšta, kad D. Kunskaitė baigusi agronomijos mokslus.

New Yorko senatorius

Irving M. Ives, kaip JAV senato komitetas pranešė, Vasario šešioliktosios proga Senate paskelbė savo sveikinimą lietuviams. Sveikinimo tekstas yra įtrauktas į Kongreso žinias.

New Yorko senatorius, sveikindamas lietuvius, primena JAV vyriausybės pareiktąjį Nepriklausomos Lietuvos diplomatinį atstovybių respektavimą ir reiskia viltį, jog ateis Lietuvai išlaisvinimo diena.

A. ANDRIUSKEVICIUS

LAIKRODININKAS

Čia parduodami ir taisomi laikrodžiai, žiedai, apyrankės, auskarai, ir kitų puošmenų bei brangenybės. Kreipkitės: 485 Grand St. Brooklyn 11, N. Y.

Jaunimas pagerbė šv. Kazimierą

Kovo 2 d. vyčiai, ateitininkai, skautai su savo draugais buvo suėję į salę bendriems pietums, kurių metu buvo vykdoma šv. Kazimiero minėjimo programa. Pradžioje pasimelsta už a. a. Prel. Urbonavičių. Nuo links-mesnės meninės dalies teko dėl gedulo atsakyti. Apie šv. Kazimierą įdomias kalbas pasakė kun. A. Kontautas ir dr. J. Leimonas.

Kursai vyčių vadamas bus kovo 16 d. 2 val. So. Bostono liet. parap. salėje. Naujosios Anglijos apskrities vyčių kuopų vadai bus supažindinti su organizaciniais klausimais ir metodais.

Jonas Glineckis

LDS ir kitų organizacijų darbuotojas, pildamas ant slidžios gatvės, skaudžiai susižeidė ranką. Pirmąją pagalbą suteikė ir dabar gydo Dr. P. Jakimavičius.

Vyčiai mokosi tautinių šokių

Lietuvos Vyčių 17-tos kuopos vyresnieji nariai pradėjo uoliai mokytis lietuvių tautinių šokių. Tas jiems lengva, nes didžiūma jų, dar vaikūčiais būdami, jų mokėsi, šoko ir su jais išaugo. Dėl mokslo ir darbo sąlygų buvo su jais atsiskyre per keletą metų. Dabar su dideliu entuziazmu vėl pradėjo mokytis ir tik dėl prel. K. Urbonavičiaus mirties negalėjo su jais viešai pasirodyti šv. Kazimiero šventės minėjime.

American Television buv.

Darbininko patalpose

Nuo kovo 1 d. buv. "Darbininko" patalpas, 366 W. Broadway, atsikėlė American Television Co., užsimanti televizijos aparatų įranginį ir jų taisy-mu. Įmonės savininkas yra Richard D. Sanda, neseniai vedęs iš tremties atvykusią Danutę Mališauskaitę.

Arch. T. Vizgirda

dėl "Darbininke" Nr. 15 tilpusios apie jį žinios praneša, kad iš Bostono inžinierių ir architektų draugijos jis pats išstojo.

Čaplikas atsiprašė

Prieš kelias savaites A. Čaplikas, per Lithuanian Melody valandos programą atsiprašė tų S. B. Liet. Piličių Draugijos valdybos narių ir direktorių, kurie jaučiasi įsijėję po pasakytą gruodžio 16 d. kalbą per tą pačią radijo programą. Kiek teko patirti, radijo stotis tokį atsiprašymą pareikalavusi padaryti, reikalaujant minėtos draugijos kai kuriems valdybos nariams ir direktoriams.

Šis nemalonus ir neįprastas lietuviams incidentas yra pasėka per daug agresyvos kai kurių kandidatų agitacijos, kad patektų į minėtos draugijos valdybą.

Klemensas Batakas,

65 m. gyv. Brighton, Mass., mirė vasario 25 d.

Mykolas Lisauskas,

71 m., gyv. East Boston, mirė vasario 26 d.

Jonas Petravičius,

gyv. Dorchester, 81 m., mirė vasario 28 d.

Pakrikštyti

Kovo 2 d. pakrikštyti Jonė Marija, Antano ir Juzės (Antanavičiūtės) Kanevičių duktė ir Adomas, Adomo ir Olgos (Klepeckaitės) Daugų sūnus.

PRANEŠIMAS

Kovo-March 15d. Brighton, Mass. Lietuvių Klubas salėje įvyks šauni vakarienė su įvairumais. Vakarienę rengia Moterų Sąjungos 4ta kuopa. Puse peleno skiriama Cambridge gyvenančioms seselėms - vienuolėms. Prašome kuo daugiausia svečių atsilankyti. Būsime patenkinti. Pradžia 6 val. vak.

Rengėjos

Mirė prof. T. Jurgelaitis tėvas

Žinomo lietuviybės darbuotojo, Providence College profesoriaus, dominikono Tėvo Jurgelaitis tėvas Vincas Jurgelaitis staiga mirė vasario 28 d. Buvo gausios ir pavyzdingos šeimos tėvas, nuo seno gyvenęs So. Bostone. Dvi jo dukterys yra Jėzaus Nukryžiuotojo kongregacijos seserys. Viena duktė praeitais metais ištekėjo.

I laidotuves So. Bostono lietuvių parap. bažnyčioje ir ka-puose prisirinko daug giminių, draugų bei gerbėjų. Iškilmingai palaidotas, dalyvaujant apie 30 kunigų bei vienuolių ir daug pasauliečių.

Rašytojų klubo susirinkimas

įvyko kovo 1 d. St. Santvaras skaitė pranešimą apie F. Kiršos kūrybą ir specialiai apie neseniai išėjusį eilėraščių rinkinį. Vieną savaitę anksčiau St. Santvaras kalbėjo apie F. Kiršą ir kitus rašytojus vyresniems šeštadieninės mokyklos mokiniams. Pats F. Kirša skaitė savo eilėraščių. Po to inž. arch. J. Okunis gyvai ir įdomiai nagrinėjo Lietuvos urbanistikos problemas.

Lietuvių-aičių vakaras

Kovo 7 d., 7:30 val. vak. International Institute patalpose įvyks lietuvių-aičių kultūrinio susipažinimo programa. Iš aičių dalyvaus: choras, šokių grupė, arpininkė su arpa ir paskaitininkė. Iš lietuvių: muz. Gaide-liuo vad. vyrų choras, tautinių šokių grupė ir Dr. M. Gimbutienė su paskaita anglų kalba, Klierikas Antanas Benzevičius. Washingtono šventės proga buvo parvykęs iš seminarijos savo tėvelius keletą dienų pasivečiuoti.

Šeštadieninė mokykla kovo mėn. 1 d. pabaigė pusmetį. Mokytojai išvedė mokiniams pusmetinius pažymius.

Lietuvių parapijos choras ir taut. šokėjų grupė yra pakviesti balandžio mėn. Worcester mieste rengiamoje tautybių šventėje.

Vyčių susirinkimas įvyksta savo patalpose kovo 9 d. 3 val. p.p.

CAMBRIDGE, MASS.

Žuvo gaisre. Vasario 29 d. naktį gaisro liepsnose žuvo Kastantas Paulėkas. Velionis kovo 3 d. iš N. P. bažnyčios palaidotas šv. Mykolo kapuose. Liko nuliūdusi žmona, dvi dukterės ir tėveliai J. M. Paulėkai. Velionui paskutinį patarnavimą suteikė graborius A. Owirka. Nuliūdusiai šeimai reiskiam užuojautą.

Vyrų misijos. Kovo 10 d. mūsų bažnyčioje prasideda vyrams misijos, kurios tęsis iki kovo 16 d. Misijas ves J. E. vyskupas A. Brizgas. Parapijos kleb. kun. P. J. Juškaitis ragina visus vyrus misijose gausiai dalyvauti. Gavėnia kaip tik geras laikas misijoms. Misijos padės kiekvienam geriau savo tikėjimą pažinti ir jo laikyti.

A. Malinauskienė su durkele Alberta atostogauja Miami Beach, Floridoje. Linkime linksmy atostogų.

A. Dubauskas, kuris turi prie Columbia gatvės batų taisymo įstaigą, nusilaužė rankos pirštą. Linkime greitai pasveikti.

Šv. Kazimiero šventė. Kovo 2 d. 8:30 val. Cambridge Vyčių kuopa ir Moterų ir Merginų Socialijos su vėlavomis suėjo iš-klausyti šv. mišių ir bendrai priėmė šv. komuniją. Po pamaldų Vyčiai parapijos svetainėje turėjo pusryčius.

Pamaldos buvo skirtos prisiminti Vyčių patroną šv. Kazimierą.

Gina Lietuvos reikalus. Cambridge Vyčių 18 kp. narės, atvykęs iš tremties E. Eidimtas,

ŽODŽIO IR DAINOS VAKARAS

Dalyvauja literatūros ir scenos milžinai:

BERNARDAS

BRAZDZIONIS

ANTANAS

GUSTAITIS

HENRIKAS

KACINSKAS

KVARTETAS

AITVARAI

Kovo 9 d., sekmadienį, 4 val. p. p.

APRĖŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE

No. 5th ir Havemeyer St.,

Brooklyne

Rengia literatūros žurnalas GABLIJA

Literatūros vakaras Bostone

Bostone įsikūrė iš tremties ne daug rašytojų, tačiau jų garsas didelis. Išvažinėję su savo kūriniais po visą Amerikos kontinentą, aplankę Čikagą, New Yorką, Clevelandą, Rochesterį, Toronto ir kitus miestus, skaitę ten savo kūrinius, jie vėl ryžosi surengti literatūrinę šventę savai Bostono lietuvių kolonijai.

Kovo 2 d. lietuviškojo dailiojo žodžio mylėtojai rinkosi į Municipal Building salę. Nebuvo toji salė kaip reikiant pilna, tačiau visi dalyvavusieji išsinešė įsitikinimą, kad daug nustojo tie, kurie neišsirengė į šią literatūrinę popietę, praėjusią tikrai jaukioje lietuviškoje nuotai-koje.

Kovo 1 d. Bostone mirė vienas pačių žymiųjų Amerikos lietuvių plunksnos darbininkų, žymus lietuvis veikėjas, uolus Bažnyčios darbuotojas Prel. Dr. K. Urbonavičius. Susirinkimo pradžioje rengėjų L. Kult. Rėmėjų vardu pirmininkas Dr. B. Mickevičius priminė prelatą

mirtį ir visi susirinkusieji pagerbė jo atminimą tylos minute. Akt. H. Kačinskas paskaitė vieną J. Kmito (a. a. Prel. K. Urbonavičiaus) eilėraščių.

Po to buvo vykdoma numatytoji programa, kurią simpatiskai pranešinėjo studentė Skudžinskaitė. Visi keturi programos dalyviai skaitė iš dviejų kartų. Programos vidury buvo pertrauka.

Bernardas Brazdžionis jam įprastu iškilmingumu skaitė poeziją apie žmogų ir gimtuosius namus, o antrojoje daly — politines balades. Malonu buvo įsitikinti, kad B. Brazdžionis, nežinantis sunkių dabarties sąlygų, tebėra savo kūrybos aukštumoje.

Stasys Santvaras skaitė apie motinos stovyklą ir sodą tarp kelmų, antrojoje daly — eilėraščius iš ciklo apie Meisterį. Jo brandi kūryba buvo tematika ir nuotakomis buvo tikrai įvairi.

Antanas Gustaitis savo humoristinėmis eilėraščiais apie tai, kas mūsų neliečia, lygiai kaip savo eilėraščiais bei satyromis, kaip jis sakė, atbulomis temomis, buvo ir aktualus, ir nepiktas, ir visus gerai nutiekė.

Mūsų žymusis aktorius Henrikas Kačinskas savo gana ilgą ištrauką iš Pulgio Andriusio interpretacija buvo savo talento viršūnė. Dažnai mėgstame sakyti, kad H. Kačinskas skaito autorių kūrinius. Iš tikrųjų jis ne skaito, o sako iš atminties. Šį kartą jis davė palyginant ilgą ištrauką, nukėlė visus klausytojus į tą mums visiems taip mielą, P. Andriusio gyvai pavaizduotą Lietuvą. Jo kaitaliojimas ne tik girdėjo, ne tik jautė, bet beveik matė veikale vaizduojamą Lietuvos gyvenimą ir juo žavėjosi.

Programos pabaigoje H. Kačinskas paskaitė A. Gustaičio feljetoną "Visai slapta!", publiką vedusį į tikrą linksmybę. A. Gustaičio kūryba šį kartą užėmė beveik trečdalį programos. Tai, turbūt, buvo daroma todėl, kad nebuvo jokios muzikinės dalies.

K. M.

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

SEŠTADIENIAIS 2 VAL. POPIET.

WWRL 1600 kc

GYVUOJA PER 15 METŲ

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai, šokiai, ir t. t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)

495 GRAND STREET

BROOKLYN 11, N. Y.